

Transitieplan Wet toekomst pensioenen IFF (Nederland) B.V.

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Verantwoording	5
3. Mijlpalen	6
4. Doelstellingen	7
4.1 Uitgangspunten en doelstellingen nieuwe pensioenregeling	
4.2 Uitgangspunten en doelstellingen transitie	
4.3 Volgorde opdeling pensioenvermogen	
4.4 Voorrangregels transitie	
4.5 Minimum invaardeckingsgraad	
5. Nieuwe pensioenregeling	11
5.1 Keuze uit een solidaire of flexibele premiereregeling	
5.2 Pensioenregeling IFF	
6. Invaren	15
6.1 Keuze voor invaren	
6.2 Voorkeur voor standaardmethode met default spreiding	
7. Risicodelingsreserve en spreiding	16
7.1 Risicodelingsreserve	
7.2 Spreiding	
8. Nabestaandenpensioen	19
8.1 Algemeen	
8.2 Transitie-effecten partnerpensioen bij overlijden vóór pensioendatum	
8.3 Transitie-effecten wezenpensioen bij overlijden vóór pensioendatum	
9. Compensatie	20
9.1 Achtergrond compensatie	
9.2 Compensatie nadeel afschaffing doorsneesystematiek	
9.3 Compensatiemethodiek	
9.4 Transitie-effecten compensatie	
10. Inzicht in transitie-effecten	22
10.1 Pensioenambitie	
10.2 Ontwikkeling pensioenuitkering	
10.3 Kwantitatieve maatstaven en bandbreedtes	
10.4 Transitie-effecten basisvariant	
10.5 Impact spreidingstermijn op transitie-effecten	
10.6 Gevoeligheidsanalyse transitie-effecten	
10.7 Procedurele afspraken richting transitie	
11. Verantwoording evenwichtigheid	33
12. Communicatie	35
Bijlagen	
Bijlage 1 – Uitgangspunten IFF Pensioenfonds	
Bijlage 2 – Overeenstemming sociale partners	
Bijlage 3 – Uitkomsten achterbanraadpleging CNV/FNV	
Bijlage 4 – Afstemming transitieplan met IGV	
Bijlage 5 – Veronderstellingen bij berekeningen	
Bijlage 6 – Bandbreedtes en ondergrenzen	
Bijlage 7 – Begrippenlijst	

Vooraf

Dit transitieplan gaat over de transitie van de door IFF Pensioenfonds uitgevoerde huidige pensioenregeling tot een pensioengevend inkomen van €73.136 (cijfer 2024) van International Flavors & Fragrances I.F.F. (Nederland) B.V. en gelieerde vennootschappen¹ (hierna: IFF) naar de Wet toekomst pensioenen (hierna: de Wtp). Bij IFF is tevens een pensioenregeling van toepassing voor het deel van het pensioengevend inkomen dat hoger is dan €73.136 (cijfer 2024) en is begrensd tot €137.800 (cijfer 2024). Op deze zogenoemde excedent-regeling is dit transitieplan niet van toepassing.

De pensioenuitvoerder Stichting IFF Pensioenfonds (hierna: IFF Pensioenfonds) had ten tijde van het schrijven van dit transitieplan een ruime dekkingsgraad (actuele dekkingsgraad 137,3% eind juni 2024). Voor de berekeningen van de transitie-effecten zijn de sociale partners uitgegaan van een dekkingsgraad van 130% (basisvariant).

IFF Pensioenfonds heeft in aanloop naar de transitie geen gebruik gemaakt van de zogenoemde Indexatie-AmvB's.² Er is geen gebruik gemaakt van het transitie-FTK. Er is in voorafgaande jaren niet altijd een op grond van de reglementen volledige indexatie toegekend.

De sociale partners hebben in december 2023 een principekeuze gemaakt voor het Algemeen Pensioenfonds Stap (hierna: Stap) als toekomstige uitvoerder. In juni 2024 is IFF Pensioenfonds na eigen afwegingen tot dezelfde principekeuze gekomen, inclusief een collectieve waardeoverdracht (hierna: de CWO) van de opgebouwde en ingegane pensioenen naar Stap. Dit is een CWO op basis van artikel 84 van de Pensioenwet ('Verplichting tot collectieve waardeoverdracht bij liquidatie van de pensioenuitvoerder'). IFF Pensioenfonds zal in liquidatie gaan en zal ophouden te bestaan. De huidige pensioenregeling van IFF zal vanaf (zoals het er op het moment van het schrijven van dit transitieplan uitziet) 1 oktober 2025 ongewijzigd worden voortgezet in een eigen pensioenkring IFF bij Stap. De pensioenuitvoering en het vermogensbeheer door IFF Pensioenfonds worden per 30 september 2025 beëindigd. Vanaf 1 oktober 2025 neemt Stap deze werkzaamheden over. De pensioenaanspraken en -rechten van de deelnemers veranderen daardoor niet.

De huidige pensioenregeling zal daarna bij Stap in transitie gaan naar de Wtp in de multi-client pensioenkring FPR. Hierin nemen meerdere werkgevers deel om zo gezamenlijk te profiteren van schaalgrootte. De beoogde transitiedatum is 1 januari 2027.

Partij bij deze transitie en dus ook bij het transitieplan is het bestuur van Stap. Ook het bestuur van IFF Pensioenfonds en zijn adviseurs zijn betrokken bij dit transitieplan. Tevens heeft het bestuur van IFF Pensioenfonds bij de CWO uitgangspunten meegegeven die het bestuur van Stap kan meewegen in de besluitvorming aangaande een evenwichtige transitie naar de Wtp. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in Bijlage 1.

Besluiten van de sociale partners zoals opgenomen in dit concept transitieplan kunnen zijn genomen op basis van voorlopige inzichten en voorlopige vaststelling van beleidsuitgangspunten van Stap. Definitieve besluitvorming door Stap kan/zal mogelijk in een later stadium plaatsvinden.

Hilversum, januari 2025

¹ Gelieerde ondernemingen zijn International Flavors & Fragrances I.F.F. (Nederland) Holding B.V. en Aromatics Holdings Ltd.

² Respectievelijk Staatsblad 2022, 211 en Staatsblad 2023, 130.

1. Inleiding

Vanwege de invoering van de Wtp dient de pensioenregeling van IFF die is ondergebracht bij IFF Pensioenfonds aangepast te worden. De aanpassing van de pensioenregeling³ is overeengekomen in het arbeidsvoorwaardelijk overleg tussen de overlegpartijen (hierna: de sociale partners). De sociale partners zijn de werkgever IFF en de vakorganisaties FNV en CNV.⁴ In Bijlage 2 is een beschrijving opgenomen van de gemaakte pensioenafspraken van de sociale partners.

Op grond van artikel 150d van de Pensioenwet heeft IFF dit transitieplan opgesteld, in overleg met CNV en FNV en na overleg met de diverse overige stakeholders. Dit transitieplan is een nadere uitwerking van de tussen de sociale partners gemaakte afspraken zoals opgenomen in Bijlage 2 en er kan alleen in overleg met FNV en CNV van worden afgeweken.

In dit transitieplan leggen de sociale partners de gemaakte keuzes, de overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de wijziging van de pensioenregeling vast, alsmede de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten. Daarnaast bevat dit transitieplan de verantwoording waarom naar het oordeel van de sociale partners sprake is van een evenwichtige transitie.

De sociale partners geven opdracht aan Stap de aangepaste pensioenregeling vanaf 1 januari 2027 uit te voeren.⁵ De sociale partners verzoeken Stap de op deze datum opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten in te varen in deze pensioenregeling, de deelnemers die nadeel ondervinden van de afschaffing van de doorsneesystematiek hiervoor te compenseren op de in dit transitieplan beschreven wijze en om een beleid (uitkerings-, beleggings- en solidariteitsbeleid) te voeren dat passend is bij de in dit transitieplan geformuleerde doelstellingen en ambitie van de sociale partners alsmede bij de risicobereidheid van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden.

De sociale partners zullen IFF Pensioenfonds verzoeken het transitieplan binnen twee weken na ontvangst door middel van publicatie op zijn website beschikbaar te stellen aan de betreffende deelnemers, slapers, gewezen partners en gepensioneerden conform artikel 150d lid 3 van de Pensioenwet.

De IFF Gepensioneerden Vereniging (hierna: de IGV) voldoet aan de voorwaarden van artikel 44a van het Besluit toekomst pensioenen en is conform artikel 150g van de Pensioenwet in de gelegenheid gesteld te worden gehoord en heeft schriftelijk inbreng kunnen geven op dit transitieplan. Hiervoor is periodiek overleg geweest tussen IFF en de IGV en is de IGV een redelijke termijn gegund om van het hoorrecht gebruik te maken. In dit transitieplan is opgenomen hoe met die inbreng rekening is gehouden (zie met name Hoofdstuk 2. 'Verantwoording').

Stap beoordeelt de opdracht op uitvoerbaarheid, evenwichtigheid en haalbaarheid alvorens zij de opdracht aanvaardt. Stap beoordeelt de evenwichtigheid aan de hand van de transitie-effecten. Er wordt hierbij gekeken naar de verschillen per geboortjaar. Daarnaast wordt er ook onderscheid gemaakt naar status: actieve deelnemers, gewezen deelnemers (slapers) en gepensioneerden. Bij de beoordeling van de evenwichtigheid wordt met name gekeken naar het behalen van de transitiedoelstellingen. Evenwichtig hoeft niet te betekenen dat het exact gelijk is. De evenwichtigheid wordt getoetst op basis van kwantitatieve maatstaven en bandbreedtes waarna een kwalitatieve afweging wordt gemaakt. Dit is nader onderbouwd in Hoofdstuk 10. 'Inzicht in transitie-effecten' en Hoofdstuk 11. 'Verantwoording evenwichtigheid'.

Opdrachtaanvaarding door Stap betekent een wijziging van de uitvoeringsovereenkomst. Het bestuur van Stap zal voorafgaand aan besluitvorming over de implementatie van de nieuwe pensioenregeling op diverse onderdelen (zoals invaren en wijziging van de uitvoeringsovereenkomst) overeenkomstig de wettelijke bepalingen advies dan wel goedkeuring vragen aan het Belanghebbendenorgaan van de Pensioenkring IFF bij Stap. Vervolgens zal het bestuur van Stap de Raad van Toezicht van Stap vragen om goedkeuring.

³ Dit is de in dit document genoemde algemene benaming van het wettelijke begrip 'pensioenovereenkomst'.

⁴ Formeel stelt IFF het transitieplan op en doet IFF namens de CNV en FNV het verzoek om de transitie uit te voeren volgens het bepaalde in dit transitieplan. In dit transitieplan is aangegeven dat verzoeken worden gedaan door de sociale partners.

⁵ IFF Pensioenfonds houdt op te bestaan. Alle rechten en plichten gaan naar verwachting op 1 oktober 2025 via een collectieve waardeoverdracht (artikel 84 van de Pensioenwet) over naar een eigen pensioenkring bij het Algemeen Pensioenfonds Stap. De huidige pensioenregeling van IFF wijzigt daardoor niet. De huidige pensioenregeling van IFF wordt naar verwachting op 1 januari 2027 bij en door Stap overgezet naar de nieuwe pensioenregeling onder de Wtp.

2. Verantwoording

Het transitieplan is opgesteld door IFF, CNV en FNV, hierna te noemen “de sociale partners”. Het transitieplan is totstandgekomen in samenwerking met de Werkgroep Pensioen, bestaande uit vertegenwoordigers van de sociale partners en hun adviseurs, IFF Pensioenfonds en (later) Stap. De Werkgroep Pensioen is eind 2022 gestart. Tevens heeft vanuit de werkgever de Stuurgroep (bestaande uit Diana Dekeling, Arjen Hoekstra en Erik van Diepen) toegezien op de bewaking van de voortgang van het proces, voor de onderlinge afhankelijkheden van de procestappen en het periodieke overleg tussen IFF en IGv.

De sociale partners hebben onderling veelvuldig overlegd. De formele processen ten behoeve van de arbeidsvoorwaardenvorming zijn doorlopen. De leden van FNV en CNV hebben zich in de eerste helft van januari 2025 (online) kunnen uitspreken over de arbeidsvoorwaardelijke afspraken en de definitieve conceptversie (0.9) van dit transitieplan. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in Bijlage 3. De bestuurders van CNV en FNV hebben op respectievelijk 20 januari en 22 januari 2025 per email bevestigd dat hun leden in meerderheid hebben ingestemd met het transitieplan.

De sociale partners hebben tijdens de totstandkoming van het transitieplan periodiek met de IGv afgestemd over de richting waaraan wordt gedacht op relevante thema's. Op 6 november 2024 hebben de sociale partners aan de IGv de conceptversie van dit transitieplan gestuurd, met het verzoek de conceptversie uiterlijk 16 december 2024 te beoordelen. De IGv heeft daarop gereageerd op 4 december 2024, welke reactie is bijgevoegd in Bijlage 4. Hierop heeft IFF, mede namens CNV en FNV, schriftelijk gereageerd op 20 december 2024 en de reactie mondeling toegelicht aan IGv op 9 januari 2025.

Van de door de overheid ingestelde transitiecommissie (artikel 150h van de Pensioenwet) is geen gebruik gemaakt.

3. Mijlpalen

De sociale partners geven opdracht aan Stap de gewijzigde pensioenregeling uit te voeren vanaf 1 januari 2027. De belangrijkste mijlpalen in het proces naar de gewijzigde pensioenregelingen waren/zijn:

Datum (uiterlijk)	Mijlpaal
15-7-2024	Concept arbeidsvoorwaardelijke afspraken (type contract, premie, compensatie, risicodekkingen) door sociale partners
1-9-2024	Uitwerking arbeidsvoorwaardelijke afspraken transitieplan
6-11-2024	Concept transitieplan opgeleverd
16-12-2024	Hoorrecht IGV
19-1-2025	Achterbanraadpleging vakorganisaties
27-1-2025	Definitief transitieplan vastgesteld
31-1-2025	IFF zendt definitief transitieplan met verzoek tot uitvoering aan Stap
31-1-2025	Stap start traject opdrachtaanvaarding
1-1-2026	Stap stuurt opdrachtbevestiging aan sociale partners en IFF Pensioenfonds zendt het implementatie- en communicatieplan aan DNB en AFM
1-1-2027	Definitief transitiemoment naar de gewijzigde pensioenregeling, inclusief invaren bestaande pensioenaanspraken en -rechten
1-1-2037	Einde compensatieperiode

4. Doelstellingen

Onderdeel van het transitieplan zijn:

- de uitgangspunten en doelstellingen van de nieuwe pensioenregeling: aan welke voorwaarden zou de nieuwe pensioenregeling moeten voldoen?
- de transitiedoelstellingen: aan welke voorwaarden zou de transitie moeten voldoen?

De transitiedoelstellingen zijn door de sociale partners vastgesteld en geconcretiseerd door het vaststellen van objectieve kwantitatieve maatstaven en bandbreedtes. Of de transitiedoelstellingen daadwerkelijk kunnen worden behaald is afhankelijk van de financiële positie (dekkingsgraad) van de Pensioenkring IFF op het moment van invaren.

4.1 Uitgangspunten en doelstellingen nieuwe pensioenregeling

De sociale partners hebben als uitgangspunten van de nieuwe pensioenregeling benoemd:

- de opgebouwde pensioenen gaan over (worden ingevaren) naar een flexibele premieregeling met een collectieve uitkeringsfase (met gelijke procentuele aanpassingen van ingegane uitkeringen);
- er is sprake van een risicodelingsreserve:
 - de reserve wordt voornamelijk gebruikt om de nominale daling van de pensioenuitkeringen (door financiële risico's) te voorkomen;
 - er wordt door deelnemers evenwichtig bijgedragen aan het stabiliseren van pensioenuitkeringen. Evenwichtig betekent in dit kader dat er geen ex-ante herverdeling optreedt tussen deelnemers die bijdragen aan en/of profiteren van de reserve;
 - de reserve moet ook voor toekomstige generaties een stabiele pensioenuitkering kunnen waarmaken. Hier moeten de vul- en uitdeelregels op aansluiten.
- ongewenste buffervorming en vermogensoverdrachten bij de inrichting van de risicodelingsreserve moet worden voorkomen;
- er is sprake van een vaste premie, het aan te houden premiepercentage is bij voorkeur stabiel;
- de premie is leidend, de ambitie leidt tot de inrichting van de pensioenregeling en de mate van zekerheid is een resultante. Stap berekent de kans dat met de premie de beoogde pensioendoelstelling wordt behaald. Deze berekening wordt op verzoek van de sociale partners door Stap periodiek, uiterlijk iedere vijf jaar, gedaan;
- er wordt toenemend bescherming geboden aan bijna-gepensioneerden naar mate de pensioenleeftijd dichterbij komt en sprake is van een steeds voorspelbaarder wordende uitkering;
- er is sprake van een pensioenregeling waarbij complexiteit om uit te voeren zoveel mogelijk wordt vermeden (zoveel als mogelijk standaardisatie door de pensioenuitvoerder);
- de nieuwe pensioenregeling moet begrijpelijk zijn. Het moet voor de deelnemers helder zijn wat zij aan (verwachte) uitkering terugkrijgen vanuit de pensioenpremie die zij inleggen.

De sociale partners hebben als doelstellingen van de nieuwe pensioenregeling benoemd, gegeven de premie, een zo hoog en zo stabiel mogelijke uitkering:

- zo hoog mogelijk betekent in dit kader in de opbouwfase: een pensioendoelstelling die uitgaat van een modelmaatmens die na 42 jaar premie-inleg op de pensioendatum een pensioenuitkering van 75% van de gemiddelde voor inflatie gecorrigeerde pensioengrondslag met een kans van minimaal 60% dat deze ambitie wordt gerealiseerd;
- zo stabiel mogelijk betekent in dit kader in de uitkeringsfase: de eerste 10 jaar is er een beperkte kans dat behoud van koopkracht in de uitkeringsfase in enig jaar niet wordt gerealiseerd. Een 'beperkte kans' is in dit kader gedefinieerd als 15% kans op een verlaging, met een gemiddelde omvang van de verlaging van 10%.

4.2 Uitgangspunten en doelstellingen transitie

De sociale partners hebben als uitgangspunten van transitie benoemd:

- de huidige pensioenregeling is de pensioenregeling waar mee wordt vergeleken;
- daar waar in de wet een default route is opgenomen, wordt deze gevolgd tenzij blijkt dat deze leidt tot een onevenredig nadeel van één of meerdere groepen;
- evenwichtigheid betekent niet dat iedereen hetzelfde krijgt of er evenveel op voor- of achteruit gaat. Er kunnen vanuit de solidariteit redenen zijn dat groepen afwijken: "we doen het samen".

De sociale partners streven naar een evenwichtige transitie. De sociale partners zijn van mening dat hiervan sprake is wanneer voldaan is aan de volgende doelstellingen:

Tabel 4.1 Doelstelling sociale partners transitie

Doelstelling	Toelichting
Ten aanzien van de persoonlijk pensioenvermogens ontvangen alle deelnemers, op het moment van transitie, ten minste de voorziening pensioenverplichtingen van hun pensioenaanspraken of -rechten.	Dit betekent dat het persoonlijk pensioenvermogen voor elke deelnemer hoger of gelijk is aan de corresponderende voorziening pensioenverplichtingen op het moment van de transitie, en de ingegane pensioenuitkeringen de dag na transitie hoger of gelijk zijn aan de ingegane pensioenuitkeringen op de dag voor transitie.
De verwachte en ingegane pensioenen in de nieuwe regeling (mediane scenario) mogen door de overgang op het moment van de transitie niet lager worden dan de verwachte en ingegane pensioenen in de huidige regeling.	De sociale partners vinden het belangrijk dat de verwachte pensioenen (mediane scenario) in de nieuwe pensioenregeling op het moment van de transitie niet lager zijn dan dat ze zouden zijn in de huidige pensioenregeling.
Deelnemers die erop achteruit gaan door de overgang naar een gelijk premiepercentage voor iedereen, krijgen een compensatie.	In de nieuwe pensioenregeling krijgt iedereen een gelijk premiepercentage. Dat is anders dan in de huidige regeling, de premie is nu afhankelijk van de leeftijd bij een pensioenopbouw gelijk naar leeftijd (doorsneesystematiek); de premie stijgt met het stijgen van de leeftijd. Dit levert een nadeel op voor een groep deelnemers. De sociale partners vinden het belangrijk dat deze groep deelnemers hiervoor wordt gecompenseerd.
Een daling van de pensioenuitkeringen moet zoveel mogelijk worden voorkomen.	In de nieuwe pensioenregeling hangt de hoogte van de pensioenuitkering af van de beleggingsresultaten en het beleid van het pensioenfonds. Na ingang van het pensioen bent, kan de uitkering dus schommelen – ook wel genoemde 'variabel pensioen'. De sociale partners willen zoveel mogelijk voorkomen dat de uitkeringen in de nieuwe pensioenregeling in enig jaar lager is dan het voorafgaande jaar.
Er mogen geen grote verschillen tussen groepen deelnemers of tussen leeftijdsgroepen ontstaan door de keuzes die de sociale partners maken.	De sociale partners maken afspraken voor iedereen. Maar niet iedereen gaat er evenveel op vooruit. Dat kan te maken hebben met de leeftijd van een deelnemer. Of met de status van de deelnemer: is deze nog in dienst (actieve), inmiddels al uit dienst (slaper), of met pensioen (gepensioneerde)? De sociale partners hebben afgesproken dat de keuzes die zij maken bij de verdeling van het vermogen van IFF Pensioenfonds, niet tot te grote verschillen tussen groepen mogen leiden – mits hiervoor een onderbouwing kan worden gegeven.

4.3 Volgorde opdeling pensioenvermogen

Bij het invaren bestaat de mogelijkheid het pensioenvermogen van de Pensioenkring IFF op verschillende manieren te verdelen over persoonlijk pensioenkapitalen en wettelijke en niet-wettelijke reserves. Het is aan de sociale partners om aan te geven wat, binnen de wettelijke voorwaarden, de wensen zijn ten aanzien van het verdelen. De sociale partners hebben de volgende volgorde van de 'opdeling' van het pensioenvermogen voor ogen gehad.

Tabel 4.2 Opdeling fondsvermogen naar persoonlijk vermogen en reserves⁶

Onderdeel	Toelichting	Opmerking
1. MVEV	Minimaal vereist eigen vermogen (hierna: het MVEV).	Wettelijk vereist.
2. OR	Operationele reserve (hierna: de OR).	Wettelijk vereist.
3. Technische voorziening	Persoonlijk pensioenvermogens o.b.v. 100% (nominale) dekkingsgraad.	Start verdeling van het totale pensioenvermogen, t.b.v. minimale nominale (verwachte) uitkeringen.
4. Risicodelingsreserve	De reserve wordt gebruikt (nominale) schommelingen in de pensioenuitkeringen te beperken.	Een risicodelingsreserve is optioneel in een flexibele premieregeling.
5. Aanvulling persoonlijk pensioenvermogen	Na voorgaande 'opdeling' van het totale vermogen wordt het restant van het onverdeeld vermogen via toepassing van de standaardmethode toebedeeld aan de persoonlijk pensioenvermogens.	
6. Herverdeling vergroten evenwichtigheid	Afhankelijk van de uitkomsten van voorgaande stappen kan t.b.v. de (on)evenwichtigheid vermogen aan leeftijdscohorten worden toegekend of onttrokken. ⁷	

Het MVEV en de OR zijn verplichte onderdelen van een premieregeling die altijd gevuld moeten zijn. Naar verwachting is circa 1% van het totaal van de persoonlijk pensioenkapitalen benodigd voor het MVEV. Daarnaast is circa 1% van het totale vermogen benodigd voor de OR.⁸ Er wordt geen compensatiedepot aangelegd. De compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek wordt bij IFF gefinancierd door de werkgever.

4.4 Voorrangregels transitie

In het geval de dekkingsgraad hoger is dan het door de sociale partners bepaalde minimum invaardekkingsgraad (zie paragraaf 4.5 'Minimum invaardekkingsgraad') is er geen sprake van een noodzakelijke volgorde en kan aan alle doelstellingen worden voldaan.

4.5 Minimum invaardekkingsgraad

De sociale partners hebben vastgesteld vanaf wanneer de financiële positie (minimum invaardekkingsgraad) van de Pensioenkring IFF dusdanig is dat de gemaakte afspraken in dit transitieplan niet meer toereikend zijn. Deze minimum invaardekkingsgraad bedraagt 104,5%. In Hoofdstuk 10. 'Inzicht in transitie-effecten' zijn de uitkomsten opgenomen van de berekeningen in het geval de dekkingsgraad op het invaarmoment 104,5% bedraagt.

Deze is er op gebaseerd dat met het aanleggen van het MVEV, de OR en de initiële vulling van de risicodelingsreserve voldoende vermogen aanwezig is om de gestelde transitiedoelstellingen te behalen, zie voor de uitkomsten van de berekeningen ook Hoofdstuk 10. 'Inzicht in transitie-effecten'. De kans dat de dekkingsgraad wegzakt naar de minimum invaardekkingsgraad wordt door de sociale partners klein geacht.

Is er kort vóór 1 januari 2027 toch sprake van een (verwachte) invaardekkingsgraad lager dan 104,5% dan zullen de sociale partners het verzoek tot invaren intrekken en de transitie naar de Wtp uitstellen tot een later moment. De sociale partners gaan dan met Stap in gesprek over de te nemen stappen om en de voorwaarden waaronder alsnog op een later moment in te varen.

⁶ Er is ook nog sprake van voorzieningen (bijvoorbeeld kosten) die geen onderdeel uitmaken van de dekkingsgraad. Deze zijn niet meegenomen in de analyses zodat sprake is van een 'like-for-like' berekening.

⁷ Dit zal plaatsvinden door het bestuur van Stap, na overleg met de sociale partners.

⁸ De definitieve percentages zijn nog niet vastgesteld door Stap. De genoemde percentages zijn een aanname, maar de uiteindelijke hoogte van de respectievelijke vereisten en reserves heeft geen invloed op dit transitieplan.

In het geval deze gesprekken niet leiden tot een haalbaar plan om alsnog evenwichtig in te varen, zijn door de sociale partners de volgende voorlopige afspraken gemaakt:

- de opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen worden niet ingevaren, het FTK-regime blijft hierop van toepassing;
- het type pensioencontract is voor wat betreft de toekomstige pensioenopbouw een flexibele premieregeling;
- de pensioenovereenkomst voor toekomstige opbouw/verwerving blijft in stand, het transitieplan dient op onderdelen te worden herschreven, en er worden door de sociale partners alternatieve arbeidsvoorwaardelijke afspraken gemaakt;
- het vullen, de gewenste omvang en de wijze van financiering van een eventuele risicodelingsreserve worden door de sociale partners (na afstemming met Stap) vastgesteld.

5. Nieuwe pensioenregeling

In dit hoofdstuk worden (de keuze van) het karakter en de inhoud van de nieuwe pensioenregeling toegelicht.

5.1. Keuze uit een solidaire of flexibele premieregeling

Op dit moment is de pensioenregeling van IFF een middelloonregeling voor het pensioengevend salaris tot aan de fiscale salarissgrens (in 2024: € 73.136). Deze regeling kan niet gehandhaafd blijven. In het nieuwe pensioenstelsel onder de Wtp moet elke pensioenregeling in Nederland een premieregeling zijn met een vaste (leeftijdsonafhankelijke) premie. Dat kan in een solidaire of flexibele premieregeling. In Tabel 5.1 zijn de belangrijkste verschillen tussen deze regelingen weergegeven.

Tabel 5.1 Overzicht belangrijkste verschillen solidaire en flexibele premieregeling

Solidaire premieregeling	Flexibele premieregeling
Geïntegreerde opbouw- en uitkeringsfase	Gescheiden opbouw- en uitkeringsfase
Collectief beleggingsbeleid	Persoonlijk pensioenvermogen beleggen (lifecycle)
Geen keuzevrijheid voor beleggingsprofielen	Individuele keuzemogelijkheid beleggingsprofielen
Rendementen en risico's toebedeeld aan verschillende leeftijdsgroepen via vooraf vastgestelde regels voor beschermings- en overrendement (en solidariteitsreserve)	Rendement volgt uit leeftijdsafhankelijke beleggingsmix en wordt direct verwerkt in het persoonlijk pensioenvermogen
Solidariteit reikt over alle groepen deelnemers	In opbouwfase geen deling beleggingsrisico met gepensioneerden. In de uitkeringsfase kunnen beleggings- en verzekeringsresultaten worden gedeeld in een uitkeringscollectief
(Extra) risicodeling via verplichte solidariteitsreserve (gevuld uit premie, rendement en/of initiële storting bij invaren)	Optionele risicodelingsreserve (gevuld uit premie, initiële storting bij invaren of uit het persoonlijk pensioenvermogen bij toetreding tot het uitkeringscollectief)
Jongere werknemers kunnen meer dan 100% in zakelijke waarden beleggen (opheffen leenrestrictie)	Niet mogelijk om voor jongere werknemers meer dan 100% in zakelijke waarden te beleggen (opheffen leenrestrictie)
Altijd variabele uitkering	Keuze voor variabele uitkering bij het pensioenfonds of vaste uitkering bij een verzekeraar, ook voor op het transitiemoment reeds gepensioneerden.
Geen shoprecht	Beperkt shoprecht

5.2 Pensioenregeling IFF

5.2.1 Onderbouwing keuze voor een flexibele premieregeling met risicodelingsreserve

De sociale partners hebben gekozen voor een flexibele premieregeling met een collectieve uitkeringsfase (ook wel genoemd uitkeringscollectief) en een risicodelingsreserve, onder meer omdat dit wordt ondersteund door het risico preferentie onderzoek (RPO) dat Pensioenfonds IFF in 2023 heeft uitgevoerd onder haar deelnemers. Hierbij blijkt dat een significant gedeelte van populatie graag zelf keuzes wil kunnen maken bij zowel de pensioenopbouw als de pensioenuitkering. Daarnaast en in lijn met de cultuur bij IFF geven deelnemers de voorkeur aan een bepaalde mate van solidariteit. Tevens biedt een flexibele premieregeling de individuele deelnemers op de pensioendatum en gepensioneerden bij de transitie de mogelijkheid om te kiezen voor een vaste uitkering. Dit is voor IFF en IFF Pensioenfonds een belangrijk criterium.

5.2.2 Inhoud huidige pensioenregeling

In Tabel 5.2 zijn de voor de transitie belangrijke kenmerken opgenomen (met de arcering in blauw is aangegeven welke onderdelen van de huidige pensioenregeling als gevolg van de transitie zullen wijzigen).

Tabel 5.2 Kenmerken huidige regeling

Kenmerk	Beschrijving
Soort pensioenregeling	Uitkeringsovereenkomst (middelloonregeling)
Deelname	Verplicht voor alle werknemers met een arbeidsovereenkomst met IFF
Pensioenleeftijd	67 jaar
Pensioengevend salaris	CAO personeel: de som van 13 maal de vastgestelde maandverdiens te en de vastgestelde vakantietoeslag, met een maximum dat jaarlijks kan worden herzien. Niet CAO personeel: de som van 12 maal de vastgestelde maandverdiens te en de vastgestelde vakantietoeslag, met een maximum dat jaarlijks kan worden herzien. Het maximum bedraagt in 2024 € 73.136. Maandverdiens te: a. De maandverdiens te zoals omschreven in artikel 1 van de CAO (Collectieve Arbeidsovereenkomst) van de vennootschap; of b. Het jaarinkomen zoals omschreven in de AAV (Algemene Arbeidsvoorwaarden) van de vennootschap gedeeld door 13,96.
Franchise	2024: € 22.917, jaarlijkse aanpassing op basis van de CPI alle huishoudens afgeleid per de maand oktober voor het lopende jaar in relatie tot de maand oktober (CBS).
Pensioengrondslag	Pensioengevend salaris minus franchise: maximaal € 50.219 (2024)
Opbouw ouderdomspensioen	Een leeftijdsonafhankelijke opbouw 1,875% van de in 2024 geldende pensioengrondslag uitgaande van een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar.
Nabestaandenpensioen (partnerpensioen)	- Levenslang nabestaandenpensioen: 1,313% van de in enig jaar geldende pensioengrondslag. - Op opbouwbasis (vanaf 1 juli 2015) en gedeeltelijk (toekomstige dienstjaren en dienstjaren vóór 1 juli 2015) op risicobasis verzekerd.
Wezenpensioen	- Op opbouwbasis: 0,263% van de in enig jaar geldende (gemaximeerde) grondslag. - Voor ouderloze kinderen (volle wezen) wordt het opgebouwde wezenpensioen verdubbeld. - Uitkeringen tot leeftijd 18 jaar van het kind of bij studie tot uiterlijk 27 jaar.
Premie	- IFF heeft geen financiële verplichtingen ten aanzien van opbouw in het verleden (inclusief indexatie over deze opgebouwde pensioenen). - De hoogte van premie verschilt jaarlijks (de samenstelling van de premie blijft ongewijzigd; het renterisico in de premie is voor IFF, evenals alle kostenopslagen). - Premie is 14% van het pensioengevend salaris exclusief de werknemersbijdrage, maar ten minste zodanig dat de totale bijdrage (werkgeversbijdrage + werknemersbijdrage) gelijk is aan de gedempte kostendekkende premie. Voor de gedempte kostendekkende premie wordt een voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijnstructuren van de laatste 36 maanden gehanteerd (meetmoment 30 september). - De premie bestaat uit de volgende onderdelen: – pensioenopbouw (inclusief excassokosten) – risicopremies voor overlijden en invaliditeit – opslag voor pensioenuitvoeringskosten (exclusief excassokosten) – premietermijnopslag – solvabiliteitsopslag - De uitvoeringskosten (minus vrijval kostenvoorziening) komen voor rekening van IFF
Werknemersbijdrage	- Voor werknemers in dienst gekomen op of na 1 januari 2003 in dienst sinds 1 juli 2015 7% van de pensioengrondslag - Voor werknemers vóór 1 januari 2003 in dienst van gekomen 3,5% de pensioengrondslag - Voor een specifieke groep werknemers geldt een bijdrage van 0%.

Kenmerk	Beschrijving
Premievrijstelling bij AO	• Ja, UWV-klassensysteem, indien werkgever premie voldoet (situatie per 31 december 2024 bij IFF Pensioenfonds). • Deels herverzekerd door de werkgever
Andere keuzemogelijkheden	• Pensioenvervroeging vanaf leeftijd 55 jaar en pensioenuitstel tot 5 jaar na ingang AOW • Bij scheiding en ontslag: omzetting OP in NP/WzP in de verhouding 100:70:14 • Bij pensionering (eenmalig): – omzetting OP en NP in diverse verhoudingen – variatie OP (hoog/laag of laag/hoog)
Jaarlijkse toeslagverlening/indexatie	• Indexatie is voorwaardelijk, maximaal de stijging van de CPI alle huishoudens afgeleid per de maand oktober voor het lopende jaar in relatie tot de maand oktober (CBS), maar maximaal 4%. De ambitie is een koopkrachtbehoud van 80%. • Maatstaf is van toepassing op alle opgebouwde en ingegane pensioenen
Overgangs- of specifieke regelingen	• Onbetaald verlof: geen voortzetting pensioenopbouw • Wettelijk ouderschapsverlof: volledig verlof geen voortzetting pensioenopbouw, bij deeltijdverlof wel op basis van het arbeidspercentage • 80-80-100-regeling conform de CAO

5.2.3 Inhoud nieuwe pensioenregeling

De belangrijkste kenmerken van de nieuwe pensioenregeling zijn hierna weergegeven.

Flexibele premieregeling

- De nieuwe pensioenregeling is een flexibele premieregeling;
- De totale netto spaarpremie (werknemers- en werkgeversbijdrage) die bedoeld is voor vorming van het persoonlijk pensioenvermogen bedraagt 27% van de gemaximeerde pensioengrondslag. De pensioengrondslag wordt bepaald op basis van de wettelijke minimale franchise (€17.545; 2024). De werknemersbijdrage is 3% van de pensioengrondslag.⁹ De uitvoeringskosten en de risicoverzekeringen worden betaald door IFF;
- Er wordt belegd volgens een lifecycle-methodiek. De deelnemers hebben in de opbouwfase de keuze tussen lifecycles met een verschillend risicoprofiel;
- Er is sprake van gelijke procentuele aanpassingen van alle ingegane uitkeringen door het hanteren van een zogenoemde collectieve uitkeringsfase;
- De uitkeringen van het levenslang ouderdomspensioen en het levenslang partnerpensioen bij overlijden na pensionering zijn variabel, en kennen geen vaste stijging;
- Door middel van een risicodelingsreserve worden financiële mee- en tegenvallers zodanig collectief gedeeld dat dit op voorhand leidt tot gemiddeld stabielere of hogere toekomstige en al ingegane pensioenuitkeringen voor alle generaties. De sociale partners hebben de volgende doelstelling voor de risicodelingsreserve voor ogen: zo veel als mogelijk voorkomen van een nominale daling van de ingegane pensioenuitkeringen ten opzichte van het jaar daarvoor;
- De sociale partners hebben de voorkeur financiële mee- en tegenvallers in enig jaar in de uitkeringsfase te spreiden, mits dit goed uitvoerbaar en uitlegbaar is in combinatie met de hiervoor genoemde collectieve uitkeringsfase;
- De sociale partners vragen Stap het MVEV, de OR en de risicodelingsreserve op het moment van de transitie te vullen uit het in te varen pensioenvermogen (zie ook Hoofdstuk 7. 'Afspraken over de risicodelingsreserve en spreidingsmethode');
- De sociale partners geven de voorkeur aan een projectierendement gelijk aan de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur zonder op- of afslag;
- De uitvoeringskosten (minus vrijval kostenvoorziening) komen voor rekening van IFF.

⁹ Voor werknemers die in de huidige regeling een werknemersbijdrage gelijk aan 3,5% of 7% van de pensioengrondslag betalen.

Partner- en wezenpensioen

- Het levenslange partnerpensioen bij overlijden vóór pensionering wordt op risicobasis verzekerd en bedraagt 30% van het pensioengevend salaris. Het ingegaan partnerpensioen eindigt aan het einde van de maand van overlijden van de partner;
- Het levenslang partnerpensioen bij overlijden vóór pensionering is variabel en kent geen vaste stijging;
- Ten behoeve van het levenslang partnerpensioen is de partnerdefinitie gelijk aan de gewijzigde wettelijke definitie;
- De verzekeringsdekking vervalt bij het einde van deelname aan de pensioenregeling. Er is wel sprake van een zogenoemde uitloopdekking van 3 maanden;
- Voor werknemers die nadeel ondervinden van de wijziging van het partnerpensioen geldt een overgangsregeling. Zie ook Hoofdstuk 8. 'Nabestaandenpensioen';
- In het geval er sprake is van een uitkering uit hoofde van de Werkloosheidswet wordt de dekking gedurende de zogenoemde wettelijke loongerelateerde uitkeringsperiode (maximaal 24 maanden) voortgezet;
- Het wezenpensioen bij overlijden vóór pensionering wordt op risicobasis verzekerd en bedraagt 15% van het pensioengevend salaris en wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de wees de leeftijd van 25 jaar bereikt. Voor een volle wees (beide ouders zijn overleden) bedraagt het wezenpensioen het dubbele. De verzekeringsdekking vervalt bij het einde van de deelname aan de pensioenregeling;
- De risicopremies voor het levenslang partnerpensioen, het wezenpensioen en de eventuele aanvulling op basis van de overgangsregeling komen voor rekening van IFF.

Premievrijstelling bij invaliditeit

- In geval van invaliditeit in de zin van het pensioenreglement wordt de pensioenopbouw premievrij voortgezet, echter na de transitie naar de Wtp betreft dit de periodiek tussen de sociale partners overeengekomen vaste (leeftijdsonafhankelijke) premie. De deelnemer blijft hiermee ook verzekerd voor het partner- en wezenpensioen. De compensatie in de zin van dit transitieplan is ook van toepassing voor de deelnemers met premievrijstelling;
- De verzekeringspremie voor de premievrijstelling bij invaliditeit komt voor rekening van IFF.¹⁰

Keuzemogelijkheden

- De huidige keuzemogelijkheden (waaronder uitruilvarianten) blijven ongewijzigd tenzij blijkt dat er van een bepaalde keuzemogelijkheid slechts in beperkte mate gebruik wordt gemaakt, wetgeving een keuzemogelijkheid beperkt of het voor de uitvoering leidt tot praktische bezwaren;
- De deelnemers kunnen aanvullend op vrijwillige basis bijsparen tot het fiscaal maximum via een opt-in mogelijkheid;
- De dekking voor het partner- en wezenpensioen kan na beëindiging van het dienstverband niet op vrijwillige basis en voor eigen rekening (uit het persoonlijk pensioenvermogen) worden voortgezet;
- Binnen de wettelijke mogelijkheden krijgt de deelnemer de mogelijkheid om maximaal 10% van zijn persoonlijk pensioenvermogen op te nemen op de pensioendatum.

¹⁰ Voor alle arbeidsongeschikten ontvangt IFF een jaarlijkse nota van het pensioenfonds voor pensioenopbouw. Voor een deel van deze deelnemers ontvangt IFF een bijdrage van een herverzekeraar. In overleg met Stap zal worden bekeken op welke wijze dit (vanaf het moment van de CWO dan wel vanaf het moment van start van de nieuwe pensioenregeling) kan/mag worden voortgezet.

6. Invaren

6.1 Keuze voor invaren

De sociale partners verzoeken Stap de per 1 januari 2027 opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten in te varen in de nieuwe pensioenregeling middels een interne collectieve waardeoverdracht volgens artikel 150m van de Pensioenwet. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn dat:

- door de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen behoeft geen pensioenregeling onder het huidige FTK in stand te blijven, maar is de pensioenregeling als geheel – zowel verleden als toekomst – een pensioenregeling onder de Wtp. Dit komt een efficiënte en effectieve pensioenuitvoering ten goede. Dit uit zich onder andere in lagere uitvoeringskosten, schaalvoordelen bij beleggingen en risicodeling, meer inzichtelijkheid voor en betere uitlegbaarheid naar deelnemers. De pensioenuitvoering wordt hiermee ook meer toekomstbestendig;
- invaren leidt tot een beter verwacht pensioenresultaat voor de deelnemer dan het premievrij achterlaten van de opgebouwde pensioenaanspraken in een FTK-omgeving. Dit komt met name doordat “genoeg = genoeg” wordt losgelaten (in FTK is “uitdelen” beperkt tot de - gemaximeerde - indexatie), beperktere buffervorming en door de meer gerichte allocatie van rendement naar risico;
- de sociale partners zijn er voorts van overtuigd dat de keuze voor invaren niet onevenredig ongunstig is voor deelnemers, slapers, gepensioneerden en IFF zelf;
- de huidige buffers stellen partijen in staat om een risicodelingsreserve te vormen om in voldoende mate tegenslagen/volatiliteit nu en in de toekomst op te vangen/te beperken.

De sociale partners onderkennen ook de volgende nadelen:

- het verdelen van het collectief vermogen naar persoonlijk pensioenvermogens is complex en brengt juridisch risico met zich mee. Dossievorming en goede onderbouwing van met name evenwichtigheid is noodzakelijk, maar kan deze juridische risico's niet volledig wegnemen;
- de voorspelbaarheid van het pensioen in de opbouwfase is lager dan in het huidige pensioenstelsel. Op de pensioendatum kan het pensioen – als het tegenzit – in een lager pensioen resulteren dan verwacht;
- de impact van invaren is op voorhand niet volledig vast te stellen. Zo is het onzeker hoe hoog de dekkingsgraad op het uiteindelijke invaarmoment is. De onzekerheid wordt ten dele gemitigeerd door meerdere dekkingsgraden door te rekenen (zie hiervoor paragraaf 10.5 ‘Gevoeligheidsanalyse transitie-effecten’).

De hiervoor genoemde voordelen wegen volgens de sociale partners ruimschoots op tegen de beschreven nadelen.

6.2 Voorkeur voor standaardmethode met default spreiding

De sociale partners verzoeken Stap bij het invaren de standaardmethode te gebruiken omdat:

- het de wettelijke default is;
- de standaardmethode uitlegbaar en herleidbaar is, omdat de berekeningswijze transparant en verifieerbaar is;
- de standaardmethode fondsonafhankelijk is en alleen kijkt naar de dekkingsgraad om te bepalen hoeveel pensioenvermogen iemand meekrijgt;
- er, voor zover gewenst, enige vrijheid voor het fondsbestuur is om te schuiven tussen persoonlijk pensioenvermogens, ten behoeve van evenwichtigheid (de mate waarin is afhankelijk van de dekkingsgraad). De sociale partners maken afspraken en het bestuur Stap kan bij de beoordeling concluderen dat op basis van deze afspraken bepaalde groepen als gevolg van de transitie onevenredig nadeel hebben. Dan kan na overleg met de sociale partners gebruik gemaakt worden van verschuiving van vermogens;
- de standaardmethode, waarbij de toedeling van het vermogen plaats vindt in tien jaar na invaren (spreidingstermijn), aansluit bij de bestaande regels in het FTK in geval van toeslagen en kortingen. De waarderingssystematiek met jaarlijkse voor alle deelnemers gelijke kortingen of toeslagen zorgt ervoor dat net als in het FTK jongeren een groter deel van een tekort of overschot toegerekend krijgen dan ouderen.

7. Risicodelingsreserve en spreiding

7.1 Risicodelingsreserve

De sociale partners hebben aan de hand van berekeningen diverse inrichtingsvarianten van de risicodelingsreserve verkend om inzicht te vergaren over de ontwikkeling van de hoogte van het pensioen, de mate van verhoging en verlaging van het ingegane pensioen en de kortingskansen, de optimale omvang en toekomstbestendigheid van de risicodelingsreserve, en de evenwichtigheid van de vul- en uitdeelregels.¹¹

De sociale partners verzoeken Stap om de risicodelingsreserve te vullen 1. bij invaren, 2. met het rendement dat wordt behaald op het vermogen van de risicodelingsreserve en 3. op het moment van pensioneren bij het toetreden van de deelnemer tot het uitkeringscollectief.

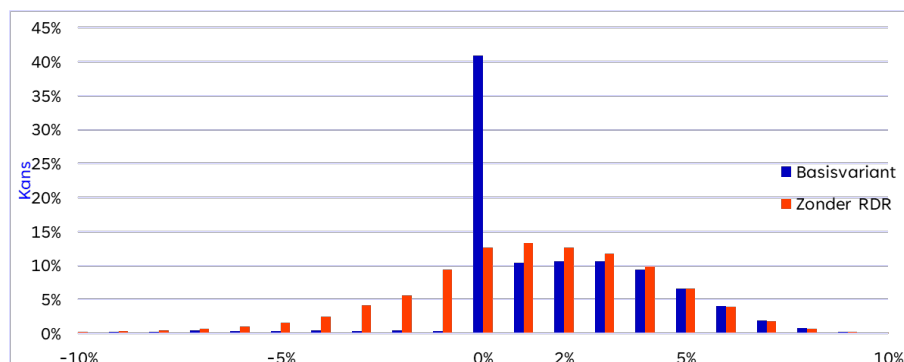
De sociale partners verzoeken Stap om op de volgende wijze invulling te geven aan de risicodelingsreserve, dan wel een invulling te vinden die bijdraagt aan meer evenwichtige uitkomsten van de nieuwe pensioenregeling:

- de risicodelingsreserve wordt ingezet om de uitkeringen nominaal te beschermen (op basis van de 'Ortec-methode');
- de risicodelingsreserve wordt initieel gevuld uit het totale (collectieve) pensioenvermogen, bij voorkeur met 1,0% .¹² Daarnaast zullen huidige gepensioneerden een storting doen van 2,5% van het persoonlijk pensioenvermogen. Zij profiteren direct van de stabilisatie door de risicodelingsreserve en kopen zich net als toekomstige gepensioneerden (die op de pensioendatum ook 2,5% van hun pensioenvermogen op de pensioendatum afdragen aan de risicodelingsreserve) in het uitkeringscollectief in;¹³
- indien de risicodelingsreserve een omvang heeft groter dan 7,5% van het vermogen van de gepensioneerden, wordt het overschot boven deze grens naar rato van het persoonlijk pensioenvermogen verdeeld onder de gepensioneerden;
- er wordt voor deze bescherming in ieder jaar maximaal 30% van de risicodelingsreserve gebruikt om te voorkomen dat deze in enig jaar in één keer leeg kan raken;
- de risicodelingsreserve mag niet negatief zijn. Bij een negatieve reserve zou deze aangevuld moeten worden vanuit de OR. Het beleid voor de risicodelingsreserve is dusdanig ingericht dat dit niet mogelijk is, omdat in enig jaar maximaal 30% van de reserve gebruikt mag worden voor het stabiliseren van de pensioenuitkeringen.

Toegevoegde waarde risicodelingsreserve

De sociale partners hebben tevens de toegevoegde waarde van de risicodelingsreserve verkend.

Figuur 7.1. Kansverdeling van nominale mutatie van jaar op jaar (eerste 10 jaar) in uitkeringsfase van een 68-jarige deelnemer met en zonder risicodelingsreserve (mediane scenario)

¹¹ Hierbij is onder meer gekeken naar de verwachte ontwikkeling van het pensioen van een bij aanvang net gepensioneerde deelnemer de resulterende kortingskansen voor de uitkering van een bij aanvang net gepensioneerde deelnemer over de een uitkeringsperiode van 10 jaar.

¹² Dit betreft het totale vermogen na aftrek van 100% van de technische voorziening plus de wettelijke reserves.

¹³ Zij hebben direct na de transitie ook de mogelijkheid om gebruik te maken van het shoprecht om een vaste uitkering aan te kopen bij een verzekeraar.

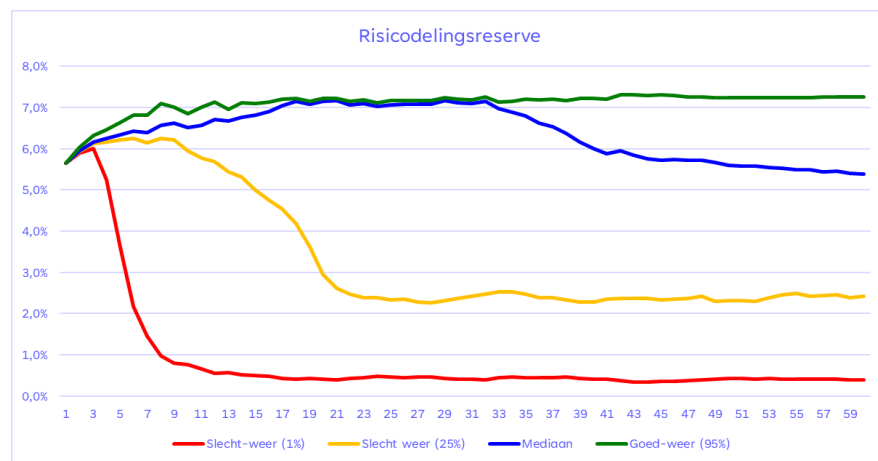
Zowel de blauwe balken als de rode balken tellen op tot 100%. Beide zijn een kansverdeling van de jaar op jaar mutatie van de nominale uitkering. De hoogte van een daling van de uitkering wordt door de risicodelingsreserve flink beperkt. De verhogingen zijn kleiner omdat verlagingen (wanneer opgevangen door de risicodelingsreserve) eerst goedge maakt moeten worden voordat het pensioen kan worden verhoogd. Er bestaat een kleine kans op een daling in de situaties dat de risicodelingsreserve het negatieve resultaat niet volledig op kan vangen (vanwege een te laag niveau van de risicodelingsreserve of vanwege de maximering van de jaarlijkse inzet van de risicodelingsreserve op 30%).

Zonder risicodelingsreserve is de kans op een verlaging van de uitkering in 10 jaar tijd voor een pensioengerechtigde circa 26,3%. Met een risicodelingsreserve is die kans beperkt tot circa 4,4%. Ook is de omvang van de korting lager. Daarmee voegt de risicodelingsreserve, conform de doelstelling, waarde toe.

Toekomstbestendige ontwikkeling risicodelingsreserve

De doelstelling is dat ook toekomstige generaties gebruik kunnen maken van de risicodelingsreserve. Daarom is het belangrijk dat de risicodelingsreserve toekomstbestendig ingezet kan worden en niet in de loop der jaren leeg raakt. Hiervoor is door de sociale partners een aanvullende analyse uitgevoerd waarbij gekeken is naar het verloop van de risicodelingsreserve.

Figuur 7.2. Verloop van de risicodelingsreserve voor de komende 60 jaar¹⁴

Uit Figuur 7.2 blijkt dat de risicodelingsreserve zelfs in de slechtste 1% van de scenario's niet leegloopt door het gekozen toedelingsbeleid van de risicodelingsreserve. Dit betekent dat in ieder jaar, volgens de economische verwachtingen onderliggend aan het model, de risicodelingsreserve ingezet kan worden voor de bescherming van de toekomstige generaties gepensioneerden. Zoals gesteld bestaat er in dat geval de mogelijkheid dat in enig jaar niet de gehele daling kan worden gecompenseerd.

Evenwichtigheid risicodelingsreserve

De sociale partners verzoeken Stap de evenwichtigheid van de risicodelingsreserve te toetsen op basis van het hiervoor genoemde uitkeringen- en solidariteitsbeleid. De sociale partners geven daarbij in overweging dat bij beëindiging van het dienstverband door op het invaarmoment actieve deelnemers deze hebben bijgedragen aan het vullen van de risicodelingsreserve als wel profiteren van de uitdeelregels nadat het pensioen is ingegaan. Het staat hen echter vrij om hun eigen afweging ten aanzien van baten en lasten met betrekking tot de risicodelingsreserve te maken en bij uitdiensttreding er voor te kiezen om hun opgebouwde persoonlijk pensioenvermogen over te dragen naar een nieuwe pensioenuitvoerder.

Daarnaast zijn de sociale partners van mening dat een beëindiging van de uitvoering van de pensioenregeling door Stap of een (volgende) stelselwijziging het einde kan betekenen voor de voorziene werking van de risicodelingsreserve. Voor de sociale partners wegen de mogelijke gevolgen daarvan niet op tegen de voordelen die verbonden zijn aan de risicodelingsreserve. Als dan zullen de doelstellingen en vul- en uitdeelregels die nu tot stand zijn gekomen door de sociale partners worden meegewogen bij het bepalen van de aanwending van de middelen in de risicodelingsreserve.

¹⁴ Uitgedrukt als percentage van het totale vermogen met de veronderstelling van een hoogte van 1,0% van het totale vermogen bij aanvang en 2,5% vanuit gepensioneerden.

7.2 Spreiding

Naast de inzet van de risicodelingsreserve wordt door de sociale partners een spreidingsmechanisme wenselijk geacht om verhogingen en met name dalingen van de uitkeringen te dempen door de financiële resultaten in de collectieve uitkeringsfase worden te spreiden. Het is aan Stap om de exacte spreidingsmethode en -termijn optimaal in te regelen binnen de nieuwe pensioenregeling als geheel. De sociale partners vragen aan Stap een variant toe te passen waarbij:

- wordt voorkomen dat positieve rendementen structureel doorgeschoven worden;
- in de samenhang tussen spreiding en risicodelingsreserve, eerst wordt gespreid. Daarna wordt, indien nodig, de risicodelingsreserve ingezet volgens de vastgestelde regels.¹⁵

¹⁵ In de berekeningen voor dit transitieplan is uitgegaan van een spreidingstermijn van drie jaar.

8. Nabestaandenpensioenen

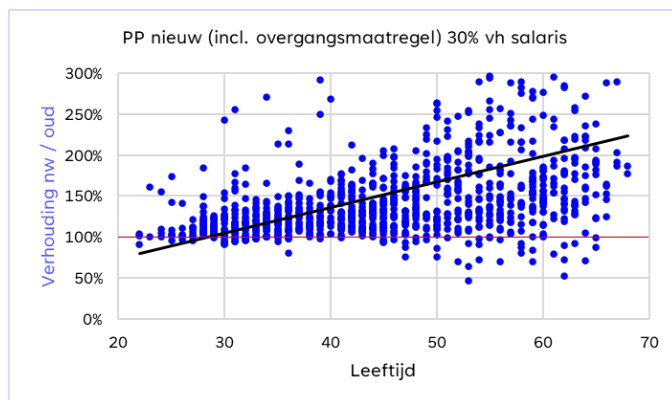
8.1 Algemeen

Ten aanzien van het nabestaandenpensioen (partner- en wezenpensioenen bij overlijden vóór de pensioendatum) zijn door de sociale partners afspraken gemaakt. Deze zijn beschreven in paragraaf 5.2.3 'Inhoud nieuwe pensioenregeling'.

8.2 Transitie-effecten partnerpensioen bij overlijden vóór pensioendatum

De sociale partners hebben voor het partnerpensioen verkend wat de effecten zijn van de transitie. Hierbij is per deelnemer de nieuwe aanspraak op partnerpensioen uitgedrukt in de huidige aanspraak. De huidige aanspraak is in Figuur 8.1 de rode lijn (en is 100%), de blauwe bolletjes is de aanspraak op het partnerpensioen na overgang voor iedere werknemer.

Figuur 8.1 Effecten wijziging nabestaandenpensioen inclusief overgangsrecht

De verkenning heeft aangetoond dat een dekking van het partnerpensioen onder Wtp van 30% van het pensioengevend salaris niet voor alle werknemers leidt tot behoud van een gelijke dekking bij overlijden. Voor werknemers die op het moment van de transitie (inclusief rekening houdend met het overgangsrecht van opgebouwd nabestaandenpensioen) nadeel ondervinden van de wijziging van het nabestaandenpensioen (dat zijn in bovenstaande figuur de deelnemers onder de rode lijn) verzoeken de sociale partners aan Stap in overleg met de sociale partners een passende oplossing hiervoor te vinden.

8.3 Transitie-effecten wezenpensioen bij overlijden vóór pensioendatum

De sociale partners hebben verkend wat ten opzichte van het huidige wezenpensioen een redelijke risicodekking is in de nieuwe pensioenregeling. De sociale partners hebben een dekking afgesproken van 15% van het pensioengevend salaris. Mocht dit voor werknemers op het moment van de transitie nadelig uitpakken dan wordt dit niet gecompenseerd.

9. Compensatie

9.1 Achtergrond compensatie

Bij de doorsneesystematiek ontvangt iedere deelnemer ongeacht zijn of haar leeftijd dezelfde premie voor dezelfde pensioenopbouw. Maar omdat de premie van een jongere deelnemer langer rendeeft dan de premie van een oudere deelnemer, is dezelfde pensioenopbouw voor een jongere deelnemer goedkoper. In het huidige stelsel financiert een jongere deelnemer daarmee impliciet een deel van de pensioenopbouw van de oudere deelnemer in de pensioenregeling. Daartegenover staat dat de jongere deelnemer daar later zelf ook weer van profiteert. Wanneer een deelnemer zijn gehele leven pensioen opbouwt, dan zal deze ongeveer evenveel subsidie geven als ontvangen.

In het nieuwe pensioenstelsel geldt dat iedereen dezelfde premie ontvangt en dat deze wordt toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen. Hierdoor vervalt het systeem van subsidiëren van jong naar ouder. Deelnemers die in het huidige stelsel wel hebben bijgedragen aan de opbouw van de oudere deelnemers, zullen in de toekomst daarom zelf deze subsidie niet meer ontvangen in de nieuwe regeling. Compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek is bedoeld om deze nadelige effecten te compenseren.

9.2 Compensatie nadeel afschaffing doorsneesystematiek

De sociale partners hebben afgesproken dat deelnemers worden gecompenseerd voor een eventuele achteruitgang in pensioen als gevolg van minder toekomstige premie-inleg door het afschaffen van de doorsneesystematiek. Tevens is afgesproken dat de compensatie binnen de pensioenregeling zal plaatsvinden, de compensatielasten voor rekening komen van IFF en deze niet worden gefinancierd uit het in te varen vermogen.

De sociale partners doen aan Stap het verzoek te zorgen voor compensatie, op de hieronder beschreven wijze.

9.3 Compensatiemethodiek

Voor de bepaling van de compensatie binnen de pensioenregeling is een aantal beperkende factoren opgenomen in de wet:

- de compensatieperiode loopt tot uiterlijk 1 januari 2037;
- de compensatie vindt plaats per leeftijd(scohort)/individu, onderverdeling op andere criteria is niet mogelijk;
- de compensatie is bedoeld voor actieve deelnemers om gemiste opbouw als gevolg van het afschaffen van de doorsneesystematiek goed te maken.

Om hieraan invulling te geven is voor elke werknemer de inleg met en zonder afschaffen van de doorsneesystematiek uitgerekend (de zogenoemde 'enkele transitie' met toepassing van de Wtp-regeling, zonder rekening te houden met toepassing van de Wtp-regels op de opgebouwde pensioenen). Een belangrijke reden om alleen rekening te houden met toekomstige pensioenopbouw is om geen onderscheid te maken tussen deelnemers die veel of weinig pensioen hebben opgebouwd. De veronderstellingen voor het bepalen van de compensatie zijn opgenomen in Bijlage 5.

Hieronder zijn de processtappen beschreven die worden doorlopen om te komen tot een passende compensatie voor actieve deelnemers:

- Stap 1: Bepaal voor elke deelnemer wat naar verwachting in de toekomst zou worden opgebouwd (verwachte nominale pensioenuitkering, inclusief verwachte toeslagverlening op basis van het 50^e percentiel) op de pensioenleeftijd 67 jaar bij ongewijzigde voortzetting van de huidige pensioenregeling.
- Stap 2: Bepaal voor elke deelnemer wat naar verwachting zou worden opgebouwd (verwachte nominale pensioenuitkering – 50^e percentiel) op pensioenleeftijd 67 jaar op basis van de vlakke premie in de nieuwe pensioenregeling.

IFF Pensioenfonds heeft als voorwaarde gesteld dat financiering van de compensatie niet wordt gefinancierd uit het in te varen fondsvermogen. De sociale partners hebben dit gerespecteerd. De compensatie kan op verschillende manieren worden bepaald. Compensatie is doorgaans afhankelijk van de rekenrente op het moment van het opstellen van het transitieplan en wordt herberekend (met de rekenrente) op het moment van de transitie. Indien er meer compensatie is vereist dan op voorhand is bepaald wordt dat uit het vermogen gecompenseerd en andersom.

Op basis van de gemaakte arbeidsvoorwaardelijke afspraken wordt de compensatie betaald door IFF. De hiervoor genoemde methodiek brengt voor zowel IFF als de deelnemers ongewenste onzekerheid met zich mee. De compensatie kan hoger uitvallen (risico IFF) of juist veel lager (risico werknemer). De sociale partners hebben er daarom voor gekozen om uit te gaan van een vaste rekenrente van 1,75%. Er wordt op het transitiemoment dus niet gerekend met de op dat moment van toepassing zijnde rente. De rente is prudent vastgesteld zodat de kans klein is dat sprake zal zijn van een hogere compensatiebehoefte.

- Stap 3: Voer stap 1 en 2 uit op basis van een vaste rentestand van 1,75%. De toekomstige opbouw wordt daarbij contant gemaakt met 1,75% rekenrente. Dat levert een vermogen op. Het vermogen wordt omgerekend naar een pensioen op basis van een rekenrente van 1,75%.¹⁶
- Stap 4: Bereken voor elke deelnemer welke aanvullende periodieke premie gedurende 10 jaar noodzakelijk is om tot hetzelfde vermogen/pensioen te komen op de leeftijd 67.

De compensatieregeling is ook van toepassing op werknemers die toetreden tot de pensioenregeling.

9.4 Transitie-effecten compensatie

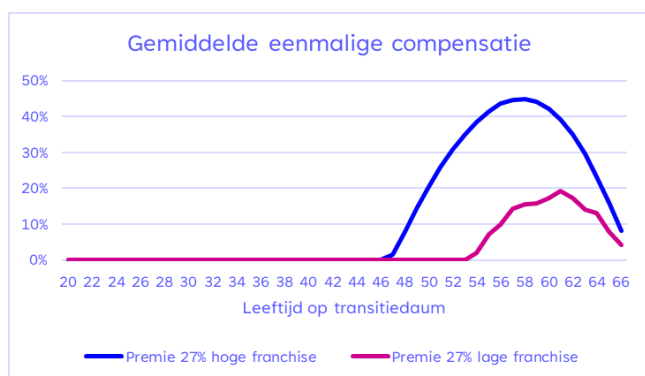
In Hoofdstuk 10. 'Inzicht in transitie-effecten' worden de transitie-effecten inclusief compensatie kwantitatief inzichtelijk gemaakt.

Zoals in de vorige paragraaf aangegeven vindt de compensatie plaats op basis van de enkele transitie. In de regel geeft compensatie op basis van enkelvoudige transitie altijd een aanzienlijke compensatiebehoefte voor bepaalde cohorten (40-67 jaar). Voor de transitie naar de nieuwe pensioenregeling van IFF is een beperkte(re) compensatie nodig vanwege de volgende combinatie van factoren:

- de nieuwe regeling kent een relatief hoog vast premiepercentage;
- de nieuwe regeling kent een hogere grondslag (de franchise 2024 gaat omlaag van € 22.917 naar € 17.545);
- de karakteristieken van de huidige regeling (maximaal toeslagpercentage, geen 'volledige' inhaalindexatie, maximaal toeslagpercentage, lagere ambitie dan nieuwe regeling, premie wordt lager bij hogere rentescenario's waarbij de premie in de nieuwe regeling op niveau blijft¹⁷).

Dit is ook zichtbaar in Figuur 9.1 (voor het inzicht weergegevens als eenmalige compensatie).

Figuur 9.1 Gemiddelde eenmalige compensatie

Zou sprake zijn van een dubbele transitie (dus inclusief het effect van het invaren van de opgebouwde pensioenen) en/of zou ook de verlaging van de werknemersbijdrage worden meegerekend dan is er in het geheel geen compensatie nodig.

¹⁶ De DNB scenario's worden gehanteerd waarbij alleen het rendement op vastrentende waarden vast op 1,75% wordt verondersteld (naast de omrekening van vermogen naar uitkering m.b.t. koopsomfactor. Alle uitgangspunten en de rekenmethodiek staan inmiddels vast, dus ook de aandelenrendementen.

¹⁷ Tenzij de rente dusdanig wijzigt (stijgt) dat het fiscale maximum premiepercentage daalt tot onder de 27%, dan daalt de premie mee.

10. Inzicht in transitie-effecten

De transitie kan voor verschillende groepen in verschillende leeftijdscohorten anders uitpakken. In dit hoofdstuk worden de transitie-effecten weergegeven. Op verzoek van de sociale partners zijn hiervoor berekeningen gemaakt. In Bijlage 5. zijn de bij de berekeningen gehanteerde veronderstellingen opgenomen.

10.1 Pensioenambitie

De ambitie van de nieuwe pensioenregeling is een (eerste) pensioenuitkering op de pensioenleeftijd van 68 jaar van 80% van de gemiddelde voor inflatie gecorrigeerde pensioengrondslag (zie paragraaf 4.1).

De sociale partners hebben berekeningen laten uitvoeren om de pensioenambitie op haalbaarheid te toetsen. Dit is gebeurd voor een deelnemer die op 25-jarige leeftijd toetreedt tot de nieuwe pensioenregeling en na een standaardcarrière op 68-jarige leeftijd met pensioen gaat. De sociale partners hebben afgesproken dat deze ambitie met een voldoende zekerheid moet kunnen worden behaald. De sociale partners hebben afgesproken dat dit het geval is indien de kans op het behalen van de ambitie hoger is dan 60%.

Tabel 10.1: (kans) realisatie pensioenambitie voor maatmens

Kans dat pensioenambitie wordt behaald >80%	65%
Kans dat eerste uitkering > 75%	71%
Kans dat eerste uitkering > 70%	76%
Kans dat eerste uitkering > 60%	86%

Uit de berekeningen blijkt dat voor de betreffende deelnemer de kans dat de pensioenambitie wordt gehaald 65% is. De sociale partners concluderen daarmee dat, gegeven de gehanteerde veronderstellingen, de pensioenambitie met een voldoende mate van zekerheid haalbaar is.

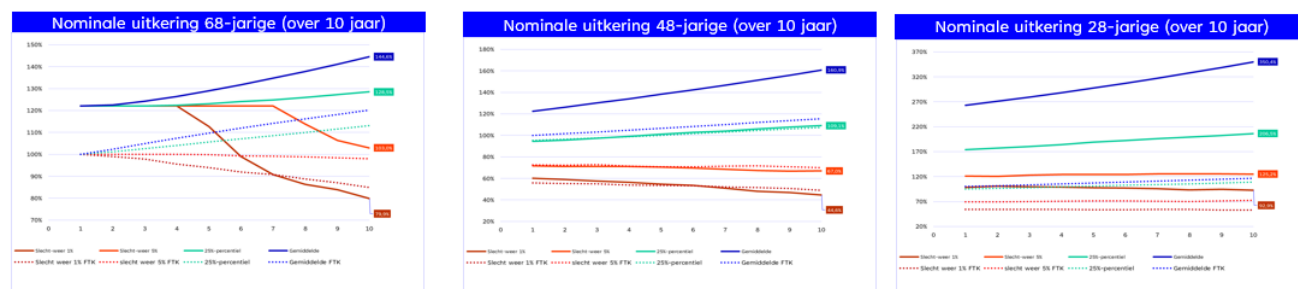
10.2 Ontwikkeling pensioenuitkering

Onderstaande grafiek toont voor een drietal maatmensen het verwachte verloop van de uitkering in de eerste tien jaar in de nieuwe pensioenregeling voor de mediaan en lagere percentielen. Hierbij is uitgegaan van de zogenaamde basisvariant.¹⁸ Deze is afgezet tegen de huidige verwachte eerste pensioenuitkering..

De 68-jarige begint met hogere dan de huidige uitkering (door uitdelen buffers) en ziet in het gemiddelde in de volgende tien jaar het pensioen met circa 1,9% per jaar stijgen. Bij het 25^e percentiel stijgt het pensioen nog steeds maar beperkt met 0,6% per jaar.

Tegen de tijd dat de 48-jarige pensioneert heeft hij al 20 jaar aan beleggingsresultaten. Dit zorgt bij aanvang van de uitkering al voor een behoorlijke spreiding. Bij het 25^e percentiel haalt deze deelnemer in de nieuwe regeling net niet 100% van de mediane uitkering in de huidige regeling. Het 25^e percentiel in het FTK ligt op een vergelijkbaar niveau.

Figuur 10.2 Ontwikkeling nominale in de eerste 10 jaar (basisvariant)

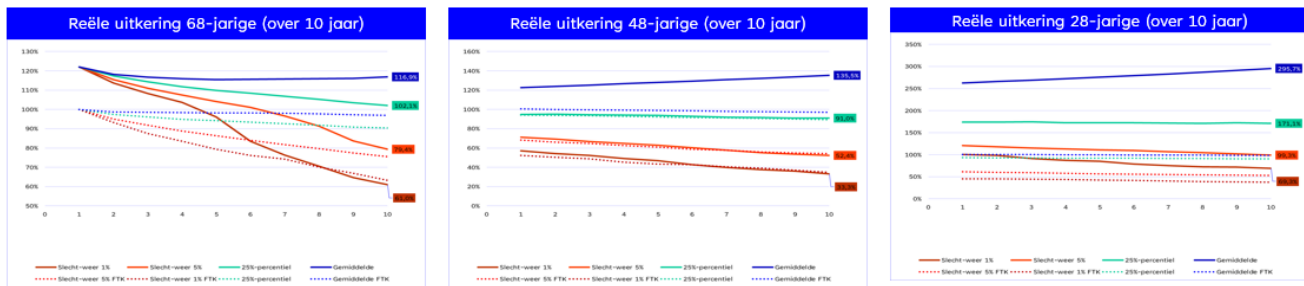

De uitkeringen van de maatmensen gaan op verschillende momenten in. Nominale bedragen vergelijken zegt niks over de koopkracht. We tonen in deze grafieken daarom het verloop van de reële uitkering. Dit is wederom afgezet tegen de huidige verwachte eerste pensioenuitkering..¹⁹

¹⁸ Zie ook paragraaf 10.4: op het moment van invaren is de dekkingsgraad 130%, de rentestand gelijk aan die van 31 december 2023 en wordt bij invaren een spreidingstermijn van 10 jaar gehanteerd (zie voor dit laatste ook paragraaf 7.2 'Voorkeur voor standaardmethode').

¹⁹ Het IFF Pensioenfonds heeft een voorwaardelijk toeslagbeleid, gebaseerd op de ambitie de pensioenen waardevast te houden. De daarbij gehanteerde maatstaf is om over een reeks van jaren de opgebouwde pensioenen van alle deelnemers te verhogen met gemiddeld 80% van de relatieve stijging van het prijsindexcijfer.

Figuur 10.3 Ontwikkeling reële in de eerste 10 jaar (basisvariant)

Voor de 68-jarige maatmens is te zien dat de eerste uitkering in het mediane scenario de volledige inflatie net niet kan bijhouden, voor de overige maatmensen geldt dit wel. In het 25^e percentiel zakt de 68-jarige deelnemer in het 10^e jaar net niet onder het 100%-niveau (102,3% van de eerste uitkering). Ook in de huidige pensioenregeling wordt de koopkracht niet altijd op peil gehouden.

De uitkeringen in de nieuwe regeling starten dus minimaal gelijk aan maar vaak hoger dan de uitkering in de huidige regeling en behouden min of meer hun koopkracht.

10.3 Kwantitatieve maatstaven en bandbreedtes

10.3.1 Maatstaven

Om te beoordelen in welke mate de gestelde doelstellingen worden behaald hebben de sociale partners kwantitatieve analyses verricht. Voor het meetbaar maken van de doelstellingen hanteren de sociale partners de volgende maatstaven:

- relatieve wijziging van de verwachte pensioenuitkering. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatstaf. De verwachte pensioenuitkering geeft de verhouding weer tussen de verwachte (over de gehele uitkeringsduur) gemiddelde reële uitkering in de nieuwe regeling ten opzichte van de verwachte (over de gehele uitkeringsduur) gemiddelde reële uitkering in de huidige regeling. Een uitkomst van 100% of hoger betekent dat het gemiddelde pensioenuitkering in de nieuwe pensioenregeling naar verwachting gelijk is aan of hoger is dan de pensioenuitkering in de huidige regeling. Naast de verwachte pensioenuitkering (median scenario) is de verwachte pensioenuitkering in een goed- en slechtweerscenario onderzocht;
- relatieve wijziging in het netto profijt. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatstaf. Het netto profijt laat zien wat het verschil is tussen de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg in een risicovrije omgeving.²⁰ Dat wordt berekend voor de huidige en de nieuwe pensioenregeling. Het verschil tussen het netto profijt van de ene ten opzichte van de andere regeling is de wijziging in het netto profijt. Deze maatstaf wordt ook wel genoemd 'het netto profijt effect' of de 'delta netto profijt'. Een uitkomst groter dan 0% laat zien dat een deelnemer overall profijt heeft van de transitie;
- kans dat de verwachte gemiddelde uitkering in de nieuwe pensioenregeling hoger is dan de verwachte gemiddelde uitkering in de huidige regeling. Bij een percentage hoger dan 50% is de kans op een vooruitgang in termen van reële uitkeringen na de transitie groter dan de kans op een achteruitgang;
- de kans op een daling van de uitkering en de omvang van die daling gedurende de eerste 10 jaar van de uitkering.

10.3.2 Bandbreedtes

Voor de maatstaven zijn door de sociale partners grenzen opgenomen, om meer duidelijkheid te geven wanneer de uitkomsten acceptabel zijn of niet. Deze zijn opgenomen in Bijlage 6.

²⁰ De verwachte waarde wordt vastgesteld op basis van risiconeutrale scenario's. De risiconeutrale scenario's zijn voorgeschreven door DNB en hierin wordt het nemen van extra risico (door bijvoorbeeld een meer offensief beleggingsbeleid in de ene ten opzichte van de andere regeling) niet beloond.

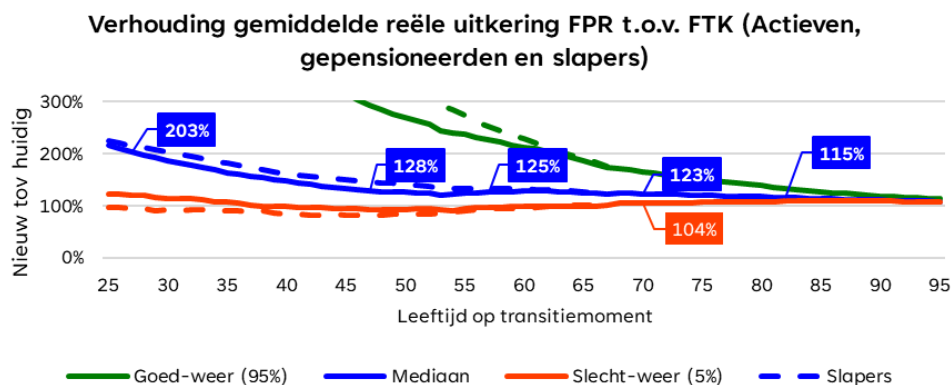
10.4 Transitie-effecten basisvariant

Bij de berekeningen van de transitie-effecten zijn de sociale partners uitgegaan van een dekkingsgraad op het moment van invaren van 130%, de rentestand per 31 december 2023 en een spreidingstermijn van 10 jaar (zie ook paragraaf 7.2 'Voorkeur voor standaardmethode'). Het MVEV, de OR, de vulling van de risicodelingsreserve en de compensatie zoals door de sociale partners is beoogd zijn in de berekeningen meegenomen. Dit is de basisvariant. De berekeningen zijn uitgevoerd per deelnemersgroep (actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden) en per leeftijdsjaar van 25 tot 95. De overige aannames en veronderstellingen die aan de berekeningen ten grondslag liggen zijn opgenomen in Bijlage 5.

10.4.1 Pensioenverwachtingen

In Figuur 10.4 wordt voor alle deelnemersgroepen de verhouding tussen de gemiddelde reële pensioenuitkering in de nieuwe de huidige pensioenregeling weergegeven voor de verschillende percentielen (5%, 95% en mediaan).

Figuur 10.4 Transitie-effecten basisvariant

Indien de lijn boven de 100% ligt, is de gemiddelde reële uitkering (mediane scenario) in de nieuwe regeling (inclusief invaren) hoger dan in de huidige regeling. Iedereen gaat er naar verwachting (mediane scenario) op vooruit in termen van de gemiddelde reële pensioenuitkering. Dat is het effect van de kwaliteit van de nieuwe pensioenregeling (relatief hoge premie over een hogere grondslag), de Wtp-regels en de financiële positie van het pensioenfonds op het moment van invaren.

In het 95^e percentiel (de 5% beste scenario's) gaat iedereen er fors op vooruit in het nieuwe pensioenstelsel. Dit komt omdat in de goedweer scenario's het goed gaat met de economie. In dat geval worden er veel positieve rendementen behaald. In het huidige systeem stijgt het vermogen en stijgt de dekkingsgraad door positieve rendementen. Het vermogen kan echter niet worden uitgedeeld (anders dan met het verlenen van toeslagen). Daarbij is de huidige regeling gemaximeerd tot het verlenen van een voorwaardelijke toeslag van 4%. In het nieuwe systeem gaan de positieve rendementen volledig en direct naar de persoonlijk pensioenvermogens van de deelnemers.

Tevens is het beleggingsbeleid in de nieuwe Wtp-regeling iets offensiever dan onder het huidige FTK. Dit beleggingsbeleid is afgestemd op de uitgevraagde risicohouding van de deelnemers en verklaart daarmee de naar verwachting betere uitkomsten. Alleen in de slechtste scenario's (5% percentiel) kennen de actieve deelnemers rond leeftijd 50 een beperkt nadeel.

De gemiddelde reële uitkering is in het mediane scenario ook voor slapers voor alle leeftijden hoger dan in de huidige regeling. De verschillen in het goed- en slechtweer scenario zijn daarentegen groter dan bij actieve deelnemers. Dit komt onder andere omdat voor actieve deelnemers de toekomstige opbouw (toekomstige premie inleg) het beleggingsrisico dempt. Dat mechanisme werkt niet voor slapers. Daarbij maken de sociale partners de opmerking dat slapers veelal relatief minder hebben opgebouwd bij IFF Pensioenfonds. Hierdoor zijn de verschillen in pensioenresultaat, ondanks dat ze procentueel groot zijn, in absolute waarden veelal beperkt in omvang.

Zichtbaar is dat de pensioenvooruitzichten van de gepensioneerden in de nieuwe regeling op het moment van invaren hoger liggen dan in de huidige regeling. Dit geldt zowel voor de verwachting als in een goed- en slechtweerscenario.²¹ Dit kan verklaard worden door de volgende factoren:

- gepensioneerden profiteren bij aanvang van het invaareffect. Dit invaareffect is groter nu de compensatie niet uit het vermogen wordt gefinancierd. Bij de dekkingsgraad in het basisscenario gaan de uitkeringen van gepensioneerden direct omhoog, de achtergestelde indexatie wordt in de meeste scenario's direct goedge maakt;
- onder het FTK vindt in de eerste jaren slechts in beperkte mate toeslagverlening plaats, mede als gevolg van de 'bufferrestricties' met betrekking tot de toeslagverlening zoals van kracht onder het FTK. In de nieuwe Wtp-regeling komen overrendementen in de uitkeringsfase (gespreid) ten goede aan het persoonlijk pensioenvermogen en daarmee aan de uitkeringen van gepensioneerden. Hierdoor neemt de (hogere) aanvangsuitkering in de Wtp-regeling (het invaareffect) vervolgens ook harder toe in. Ook (zie hiervoor paragraaf 10.2) na invaren geldt dat in een mediaan scenario de prijsinflatie grotendeels wordt bijgehouden;
- gepensioneerden worden onder mindere omstandigheden beschermd vanuit de risicodelingsreserve (die voor een deel wordt gefinancierd door de niet-gepensioneerden);
- de rente wordt voor 100% afgedekt in de uitkeringsfase wat deze groep beter beschermt tegen renteveranderingen.

Ter verduidelijking zijn ook de uitkomsten van Figuur 10.4 opgenomen in Tabel 10.5 (actieve deelnemers en gepensioneerden) en Tabel 10.6 (slapers).

Tabel 10.5 Transitie-effecten actieve deelnemers en gepensioneerden

Gevoeligheid	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Goed weer	816%	634%	510%	404%	314%	269%	237%	212%	186%	164%	150%	138%	127%	118%
Mediaan	215%	185%	162%	147%	132%	125%	124%	127%	124%	123%	119%	116%	113%	110%
Slecht weer	122%	113%	106%	98%	95%	92%	94%	98%	99%	104%	106%	107%	108%	108%

Tabel 10.6 Transitie-effecten slapers

Gevoeligheid	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Goed weer	1075%	876%	685%	541%	416%	340%	272%	227%	190%
Mediaan	225%	203%	181%	161%	148%	139%	133%	131%	126%
Slecht weer	96%	91%	89%	84%	80%	82%	89%	94%	100%

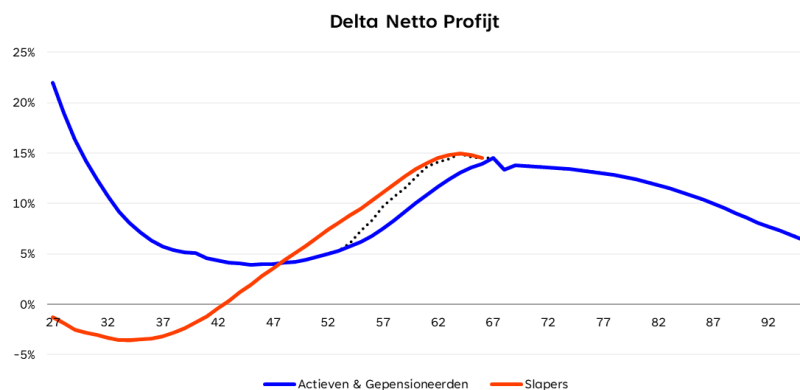
Het nieuwe stelsel kan in slechtweer slechter uitpakken dan de huidige pensioenregeling. Tegenover de verslechtering in slechtweer staat een forse verbetering in goedweer. Daarnaast is de verbetering in goedweer veel groter dan de verslechtering bij slechtweer. Dit vinden de sociale partners namelijk een belangrijk punt om de mogelijke verslechtering bij slechtweer te accepteren.

Doordat slapers geen toekomstige opbouw hebben is voor hen de volatiliteit op jongere leeftijden (vanwege het leeftijdsafhankelijk risicoprofiel) fors hoger dan voor oudere slapers.

10.4.2 Netto profijt

Figuur 10.7 geeft de delta netto profijt weer voor de verschillende groepen naar leeftijd.

Figuur 10.7 Delta netto profijt actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden

²¹ Dit voordeel neemt wel af met de leeftijd. Dit komt door de spreidingstermijn van 10 jaar.

Het netto profijt effect is positief voor de actieve deelnemers en de gepensioneerden. Dit komt omdat er meer pensioen wordt verkregen vanuit de premie-inleg. Dat geldt temeer voor de jongere werknemers. Dat is het effect van het vroeg starten met een hogere gelijkblijvende spaarpremie premie-inleg. Tevens geldt een hoge vlakke premie en een hogere pensioengrondslag. (Dit laatste heeft overigens een groter effect naarmate het salaris van de werknemer lager is.)

Ter illustratie is in Figuur 10.7 ook het effect van compensatie opgenomen. Het toekennen van de compensatie heeft effect op het netto profijt effect voor actieve deelnemers tussen de 53 en 67 jaar (zwarte stippellijn). Bij het toekennen van compensatie neemt daarentegen het netto profijt effect voor gepensioneerden en slapers niet af. Dit komt omdat de compensatie niet wordt gefinancierd uit het fondsvermogen maar door IFF. Zou tevens het voordeel van de lagere eigen bijdrage worden meegenomen dan valt voor de actieve deelnemers het netto profijt effect nog gunstiger uit.

Voor gepensioneerden is een vergelijkbare impact te zien als bij de reeds getoonde transitie-effecten op basis van de gemiddelde reële pensioenuitkering. Daarbij kennen gepensioneerden bij een spreidingstermijn van 10 jaar een met de leeftijd aflopend delta netto profijt. In paragraaf 10.4 'Impact spreidingstermijn op transitie-effecten' is verkend wat de effecten zijn indien een spreidingstermijn van 1 jaar wordt gehanteerd.

Voor jonge slapers is het netto profijt effect beperkt negatief. Dit komt onder andere doordat de waarde van toekomstige toeslagen in het huidige stelsel hoger is dan de buffer die ze meekrijgen in het nieuwe stelsel. Deze extra waarde in het huidige stelsel voor slapers komt uit subsidie door actieve deelnemers (uit de premie bij een premiedekkingsgraad groter dan 100%) en door uitkeringsgerechtigden (uit vrijval van de buffer door uitkeringen). Tevens wordt bij het netto profijt het nemen van extra risico niet wordt beloond (er wordt tenslotte gerekend met risico neutrale scenario's). Als dit effect wel wordt meegenomen (zoals wordt gedaan bij de verwachte uitkeringen) komen jonge slapers alleen in slechte scenario's iets slechter uit dan jonge actieve deelnemers, en in de mediane en goede scenario's juist iets beter uit. Daarnaast veronderstellen de sociale partners dat slapers elders een oudedagsvoorziening (kunnen) opbouwen; als daarmee rekening zou worden gehouden, dempt dat de negatieve resultaten van het netto profijt. De sociale partners zijn daarnaast van mening dat het beperkte negatieve netto profijt effect van jonge slapers te rechtvaardigen is omdat de verwachte uitkeringen laten zien dat ze (in alle behalve de slechtste scenario's) gecompenseerd worden voor het extra risico dat ze lopen.

10.4.3 Kans nieuwe regeling beter dan de huidige regeling

De sociale partners hebben voor de basisvariant tevens de kans laten berekenen dat de verwachte gemiddelde reële pensioenuitkering in de nieuwe pensioenregeling hoger is dan in de huidige pensioenregeling. De uitkomsten zijn opgenomen in Tabel 10.8 (voor actieve deelnemers en gepensioneerden) en Tabel 10.9 (slapers).

Tabel 10.8 Kans dat gemiddelde reële pensioenuitkering > huidige regeling (actieve deelnemers en gepensioneerden)

	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Basisvariant	95,2%	92,0%	89,1%	84,3%	80,0%	79,2%	81,1%	87,3%	91,4%	97,0%	98,3%	99,1%	99,4%	99,7%

Tabel 10.9 Kans dat gemiddelde reële pensioenuitkering > huidige regeling (slapers)

	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Basisvariant	90,4%	89,0%	86,3%	83,7%	81,3%	81,0%	83,2%	90,0%	93,6%

De sociale partners constateren dat de kans op een hogere uitkering hoog is en hoger is dan de gestelde ondergrens (zie Bijlage 6).

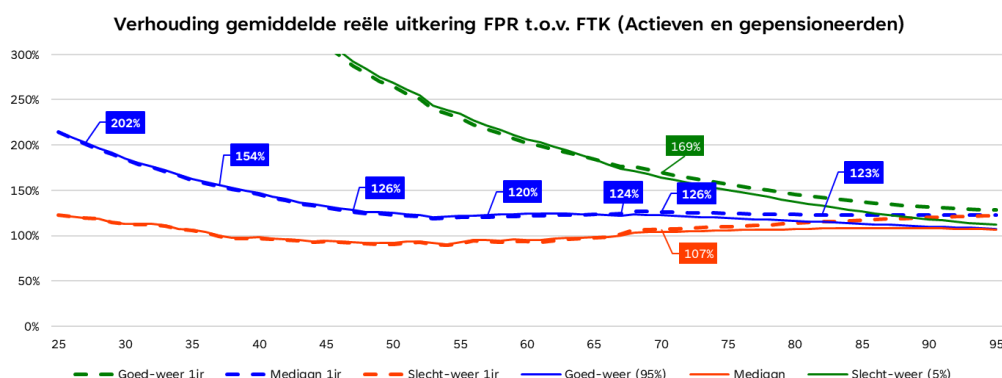
10.5 Impact spreidingstermijn op transitie-effecten

De wetgever schrijft als default voor om het dekkingsgraadoverschot (of tekort) bij verdeling op het invaarmoment te spreiden over een periode van 10 jaar. De sociale partners hebben onderzocht wat het transitie-effect is indien wordt gekozen voor een kortere termijn: het overschot in 1 jaar uitkeren aan de persoonlijk pensioenvermogens van de deelnemers (dat wil zeggen: niet spreiden). Voor de overige uitgangspunten wordt uitgegaan van de basisvariant.

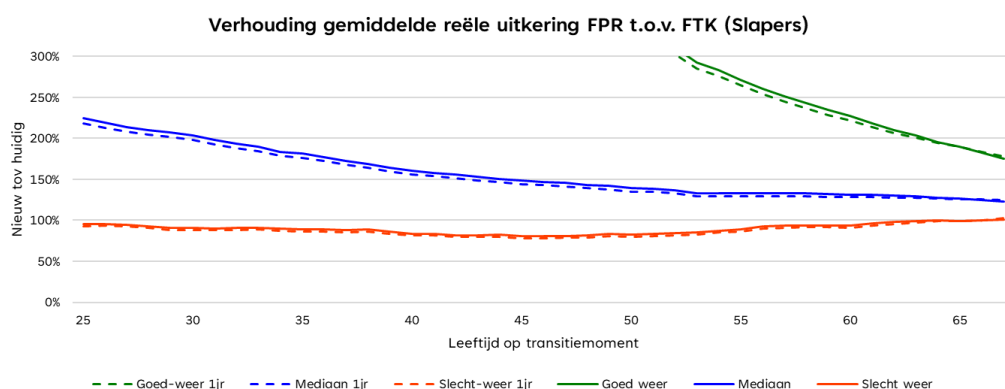
10.5.1 Pensioenverwachtingen

De transitie-effecten voor de gemiddelde reële verwachte pensioenuitkering zijn weergegeven in Figuur 10.10 (actieve deelnemers en gepensioneerd) en Figuur 10.11 (slapers).

Figuur 10.10 Transitie-effecten bij spreiding 10 jaar en 1 jaar (actieven en gepensioneerd)

Figuur 10.11 Transitie-effecten bij spreiding 10 jaar en 1 jaar (slapers)

De uitkomsten van Figuur 10.10 en Figuur 10.11 zijn eveneens opgenomen in Tabel 10.12 (actieve deelnemers en gepensioneerd) en Tabel 10.13 (slapers).

Tabel 10.12 Transitie-effecten bij 1 jaar spreiden en 10 jaar spreiden (actieve deelnemers en gepensioneerd)

Gevoeligheid	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Goed weer														
10 jaar spreiden	816%	634%	510%	404%	314%	269%	234%	206%	185%	164%	150%	138%	127%	118%
Naar rato	813%	628%	504%	398%	310%	265%	230%	202%	185%	169%	157%	146%	137%	131%
Mediaan														
10 jaar spreiden	215%	185%	162%	147%	132%	125%	122%	124%	123%	123%	119%	116%	113%	110%
Naar rato	215%	184%	161%	145%	131%	123%	120%	122%	123%	126%	124%	123%	123%	123%
Slecht weer														
10 jaar spreiden	122%	113%	106%	98%	95%	92%	93%	96%	98%	104%	106%	107%	108%	108%
Naar rato	122%	113%	106%	97%	94%	91%	91%	94%	98%	107%	110%	113%	117%	120%

Tabel 10.13 Transitie-effecten bij 1 jaar spreiden en 10 jaar spreiden (slapers)

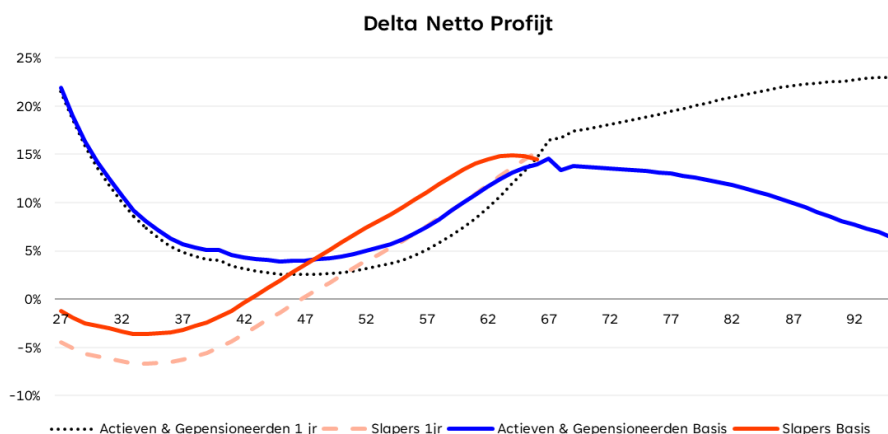
Gevoeligheid	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Goed weer									
10 jaar spreiden	1075%	876%	685%	541%	416%	340%	272%	227%	190%
Naar rato	1044%	851%	666%	525%	404%	331%	265%	222%	190%
Mediaan									
10 jaar spreiden	225%	203%	181%	161%	148%	139%	133%	131%	126%
Naar rato	219%	198%	176%	156%	144%	135%	129%	128%	126%
Slecht weer									
10 jaar spreiden	96%	91%	89%	84%	80%	82%	89%	94%	100%
Naar rato	93%	88%	86%	82%	78%	80%	87%	91%	99%

De spreiding van 10 jaar kent voor oudere gepensioneerd nog steeds een verhoging van het verwachte pensioen, maar ook nog in het 5^e percentiel. Spreiding van 1 jaar verhoogt de uitkering van gepensioneerd aanzienlijk, maar gaat ten laste van de slapers en de actieve deelnemers.

10.5.2 Netto profijt

Figuur 10.14 geeft de delta netto profijt weer van een spreidingstermijn van 10 jaar (doorgetrokken lijnen) en van 1 jaar (stippellijnen).

Figuur 10.14 Delta netto profijt bij 1 jaar en 10 jaar spreiden

Door het aanpassen van de spreidingsperiode van 10 naar 1 jaar neemt voor actieve deelnemers met leeftijd 30 tot 67 jaar het netto profijt effect beperkt af en voor slapers (relatief) forser af (en is voor jongere slapers meer negatief). Het delta netto profijt voor gepensioneerden stijgt aanzienlijk door het aanpassen van de spreidingsperiode van 10 naar 1 jaar.

10.4.3. Conclusie spreidingstermijn

De spreiding van 10 jaar kent voor oudere gepensioneerden nog steeds een verhoging van het verwachte pensioen, en ook nog in het 5^e percentiel. Door het hanteren van een periode van 10 jaar kan er op basis van het netto profijt effect een meer evenwichtige transitie worden gerealiseerd dan wanneer wordt ingevaren met een spreidingstermijn van 1 jaar. Daarbij zijn de sociale partners ook van mening dat bij het toekennen van het dekkingsoverschot rekening moet worden gehouden met de levensverwachting van de betreffende gepensioneerde. Dat is het geval bij spreiding in 10 jaar. Daarnaast sluit een spreidingstermijn van 10 jaar aan bij de bestaande regels in het FTK in geval van toeslagen en kortingen. De waarderingssystematiek met jaarlijkse voor alle deelnemers gelijke kortingen of toeslagen zorgt ervoor dat net als in het FTK jongeren een groter deel van een tekort of overschot toegerekend krijgen dan ouderen.

10.6 Gevoeligheidsanalyse transitie-effecten

Tijdens de transitieperiode kunnen zich economische schokken voordoen. Het is belangrijk om niet alleen uit te gaan van de op een bepaald moment geldende financiële situatie, maar ook gevoeligheidsanalyses te doen om te testen of de gemaakte afspraken robuust genoeg zijn in het geval van een andere invaardekkinggraad of een andere rente op het moment van invaren. Op verzoek van de sociale partners is een aantal scenario's berekend voor mogelijke alternatieve marktomstandigheden.

10.6.1 Transitie-effecten bij andere dekkinggraden

In de vorige paragrafen zijn de transitie-effecten getoond op basis van een dekkinggraad op het moment van invaren van 130%. In deze paragraaf worden de transitie-effecten inzichtelijk gemaakt bij andere dekkinggraden op het moment van transitie: 160%, 120%, 110%, en 104,5%. De laagste dekkinggraad (104,5%) is er op gebaseerd dat met het aanleggen van het MVEV, de OR en de initiële vulling van de risicodelingsreserve nog voldoende vermogen aanwezig is om de gestelde transitiedoelstellingen te behalen (zie ook paragraaf 4.5 'Minimum invaardekkinggraad'). De kans dat de huidige dekkinggraad wegzakt naar de minimum invaardekkinggraad achten de sociale partners klein.

10.6.1.1 Pensioenverwachtingen

Tabel 10.15 (actieve deelnemers en gepensioneerden) en Tabel 10.16 (slapers) geven de gemiddelde reële pensioenuitkering weer voor de verschillende dekkingsgraden op het moment van de transitie in goedweer, slechtweer en in het geval van de mediaan. Hierbij gelden anders dan de dekkingsgraad de uitgangspunten (spreidingstermijn, rentestand, risicodelingsreserve) van de basisvariant.

Tabel 10.15 Transitie-effecten (gemiddelde reële uitkering) bij verschillende dekkingsgraden per leeftijd (actieve deelnemers en gepensioneerden)

	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Goed weer														
Basisvariant	816%	634%	510%	404%	314%	269%	234%	206%	185%	164%	150%	138%	127%	118%
Dekkingsgraad 160%	850%	687%	564%	452%	360%	311%	276%	250%	224%	197%	178%	161%	146%	133%
Dekkingsgraad 120%	806%	613%	489%	384%	297%	252%	218%	191%	171%	153%	141%	130%	120%	113%
Dekkingsgraad 110%	795%	596%	471%	368%	281%	238%	204%	176%	158%	143%	132%	123%	115%	110%
Dekkingsgraad 104,5%	790%	589%	461%	358%	273%	229%	195%	169%	151%	137%	127%	119%	112%	107%
Mediaan														
Basisvariant	215%	185%	162%	147%	132%	125%	122%	124%	123%	123%	119%	116%	113%	110%
Dekkingsgraad 160%	218%	193%	174%	159%	147%	141%	141%	147%	146%	144%	139%	134%	129%	123%
Dekkingsgraad 120%	215%	184%	160%	143%	129%	121%	117%	118%	118%	117%	114%	112%	110%	107%
Dekkingsgraad 110%	216%	183%	159%	141%	126%	118%	114%	114%	113%	112%	110%	108%	106%	105%
Dekkingsgraad 104,5%	218%	184%	159%	141%	126%	118%	112%	112%	110%	109%	107%	106%	104%	103%
Slecht weer														
Basisvariant	122%	113%	106%	98%	95%	92%	93%	96%	98%	104%	106%	107%	108%	108%
Dekkingsgraad 160%	109%	103%	97%	91%	89%	89%	91%	98%	105%	114%	116%	117%	118%	117%
Dekkingsgraad 120%	125%	116%	109%	99%	95%	92%	92%	95%	96%	101%	103%	104%	105%	106%
Dekkingsgraad 110%	128%	119%	110%	101%	97%	95%	96%	97%	95%	99%	100%	101%	102%	102%
Dekkingsgraad 104,5%	130%	120%	111%	101%	98%	94%	96%	96%	94%	97%	98%	99%	100%	101%

Tabel 10.16 Transitie-effecten (gemiddelde reële uitkering) bij verschillende dekkingsgraden per leeftijd (slapers)

	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Goed weer									
Basisvariant	1075%	876%	685%	541%	416%	340%	272%	227%	190%
Dekkingsgraad 160%	1351%	1096%	862%	678%	522%	426%	340%	283%	233%
Dekkingsgraad 120%	975%	795%	622%	490%	377%	309%	247%	207%	175%
Dekkingsgraad 110%	886%	722%	564%	444%	341%	280%	224%	188%	161%
Dekkingsgraad 104,5%	837%	683%	533%	419%	323%	264%	211%	177%	153%
Mediaan									
Basisvariant	225%	203%	181%	161%	148%	139%	133%	131%	126%
Dekkingsgraad 160%	272%	247%	220%	196%	181%	170%	163%	161%	152%
Dekkingsgraad 120%	212%	191%	171%	151%	140%	131%	125%	124%	120%
Dekkingsgraad 110%	203%	183%	163%	144%	133%	124%	119%	117%	114%
Dekkingsgraad 104,5%	199%	179%	159%	141%	130%	121%	115%	114%	111%
Slecht weer									
Basisvariant	96%	91%	89%	84%	80%	82%	89%	94%	100%
Dekkingsgraad 160%	97%	94%	91%	86%	83%	86%	93%	100%	108%
Dekkingsgraad 120%	93%	89%	88%	83%	78%	81%	88%	92%	97%
Dekkingsgraad 110%	93%	88%	88%	82%	79%	81%	88%	91%	95%
Dekkingsgraad 104,5%	91%	87%	86%	82%	77%	80%	87%	90%	94%

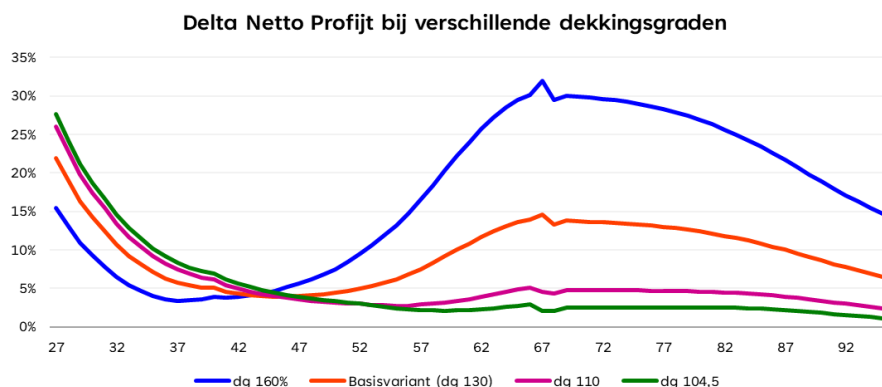
Bij een hogere dekkingsgraad worden de transitie-effecten op basis van de gemiddelde reële pensioenuitkering voor alle leeftijdsgroepen hoger. Voor de (heel erg) jonge actieve deelnemers wordt het verschil in verwacht pensioen lager door een hogere dekkingsgraad. Dit wordt verklaard doordat de heel erg jonge deelnemer geen of zeer weinig achterliggende opbouw heeft waardoor deze (ten opzichte van zijn toekomstige opbouw) geen of weinig baat heeft bij een hogere startdekkingsgraad in de nieuwe pensioenregeling, terwijl deze wel baat heeft bij een hogere startdekkingsgraad in de huidige pensioenregeling middels een hogere toekomstige indexatie. Dit geldt min of meer in gelijke zin voor de actieve deelnemers met leeftijd 40 tot en met 60.

Bij de laagste en hoogste getoonde dekkingsgraden worden de uitkomsten door de sociale partners nog als evenwichtig beschouwd. Bij een dekkingsgraad hoger dan 160% zullen de sociale partners in overleg treden en bezien in hoeverre er nog steeds sprake is van een evenwichtige transitie.

10.6.1.2 Netto profijt

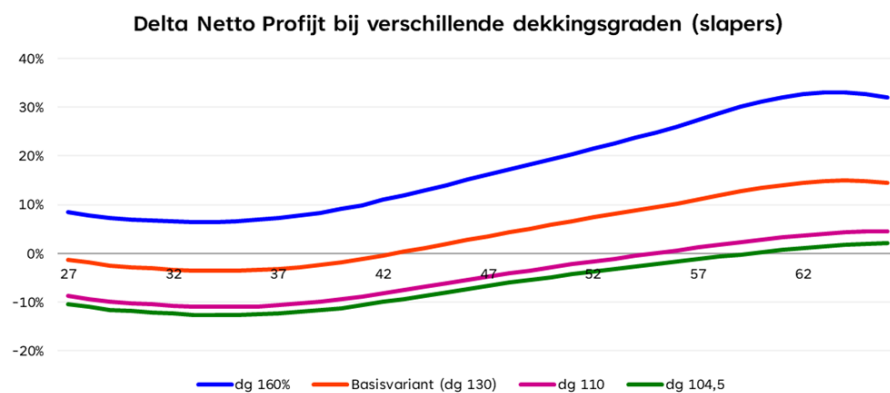
Figuur 10.17 en Figuur 10.18 geven het netto profijt effect weer bij de verschillende dekkinggraden.

Figuur 10.17 Netto profijt effect bij verschillende dekkinggraden (actieve deelnemers en gepensioneerden)

Een hoge dekkinggraad heeft voor vanaf leeftijd 45 een positieve impact op het netto profijt effect (uitgezonderd een dekkinggraad lager dan 110%). Voor de jongere actieve deelnemers wordt het netto profijt effect lager door een hoge dekkinggraad. Dit wordt verklaard doordat de heel erg jonge deelnemer geen of zeer weinig achterliggende opbouw heeft waardoor deze (ten opzichte van zijn toekomstige opbouw) geen of weinig baat heeft bij een hogere startdekkinggraad in de Wtp, terwijl deze wel baat heeft bij een hogere startdekkinggraad in het FTK middels een hogere toekomstige toeslagverlening. Voor gepensioneerden geldt dat bij een hogere dekkinggraad het netto profijt sterk toeneemt. Dit komt omdat in de nieuwe pensioenregeling de buffer direct wordt uitgedeeld, in het FTK vindt de toeslagverlening jaarlijks gemaximeerd plaats.

Figuur 10.18 Netto profijt effect bij verschillende dekkinggraden (slapers)

Bij slapers is er alleen sprake van achterliggende opbouw, en geen toekomstige opbouw. Daarom is een hogere startdekkinggraad altijd een vooruitgang in de Wtp die zwaarder weegt dan de verbeterde toekomstige indexatie in de FTK. Voor slapers leidt een hogere startdekkinggraad dus altijd tot een hoger delta netto profijt. Bij de minimum invaardekkinggraad (104,5%) is het negatieve effect voor de sociale partners nog acceptabel (en valt dit binnen de door de sociale partners bepaalde bandbreedtes, zie hiervoor Bijlage 6). Daarin is het uitgangspunt meegewogen dat slapers elders een actieve opbouw (kunnen) hebben, waardoor dit effect kan worden gemitigeerd.

10.6.2 Transitie-effecten bij verschillende rentestanden

Ook de actuele rente op het moment van transitie speelt een belangrijke rol bij het beoordelen van de evenwichtigheid van de gemaakte afspraken. Daarom hebben de sociale partners laten berekenen wat de impact is van een hogere of lagere rente dan op het moment van schrijven van dit transitieplan.²² Daarbij hebben de sociale partners geanalyseerd wat de impact is van een rente die op moment van de transitie 1%-punt lager of hoger ligt ten opzichte van de 30-jaarsrente op 1 januari 2024 (2,3%).

10.6.2.1 Pensioenverwachtingen

Tabel 10.19 (actieve deelnemers en gepensioneerden) en Tabel 10.20 (slapers) geven weer de gemiddelde reële pensioenuitkering weer voor de verschillende rentestanden in goedweer, slechtweer en in het geval van de mediaan.

Tabel 10.19 Transitie-effecten (gemiddelde reële uitkering) bij verschillende rentestanden op moment van transitie (actieve deelnemers en gepensioneerden)

	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Goed weer														
Basisvariant	816%	634%	510%	404%	314%	269%	234%	206%	185%	164%	150%	138%	127%	118%
Rente +1	818%	592%	464%	365%	286%	248%	223%	205%	186%	165%	151%	138%	127%	118%
Rente -1	795%	596%	471%	368%	281%	238%	204%	176%	158%	143%	132%	123%	115%	110%
Mediaan														
Basisvariant	215%	185%	162%	147%	132%	125%	122%	124%	123%	123%	119%	116%	113%	110%
Rente +1	218%	181%	155%	137%	124%	119%	118%	125%	126%	124%	121%	117%	114%	111%
Rente -1	216%	183%	159%	141%	126%	118%	114%	114%	113%	112%	110%	108%	106%	105%
Slecht weer														
Basisvariant	122%	113%	106%	98%	95%	92%	93%	96%	98%	104%	106%	107%	108%	108%
Rente +1	128%	116%	106%	95%	91%	89%	90%	96%	101%	106%	107%	108%	109%	108%
Rente -1	128%	119%	110%	101%	97%	95%	96%	97%	95%	99%	100%	101%	102%	102%

Tabel 10.20 Transitie-effecten (gemiddelde reële uitkering) bij verschillende rentestanden op moment van transitie (slapers)

	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Goed weer									
Basisvariant	1075%	876%	685%	541%	416%	340%	272%	227%	190%
Rente +1	670%	577%	475%	397%	325%	284%	246%	219%	190%
Rente -1	886%	722%	564%	444%	341%	280%	224%	188%	161%
Mediaan									
Basisvariant	225%	203%	181%	161%	148%	139%	133%	131%	126%
Rente +1	143%	136%	128%	120%	117%	118%	122%	129%	128%
Rente -1	203%	183%	163%	144%	133%	124%	119%	117%	114%
Slecht weer									
Basisvariant	96%	91%	89%	84%	80%	82%	89%	94%	100%
Rente +1	62%	62%	64%	64%	64%	70%	82%	92%	101%
Rente -1	93%	88%	88%	82%	79%	81%	88%	91%	95%

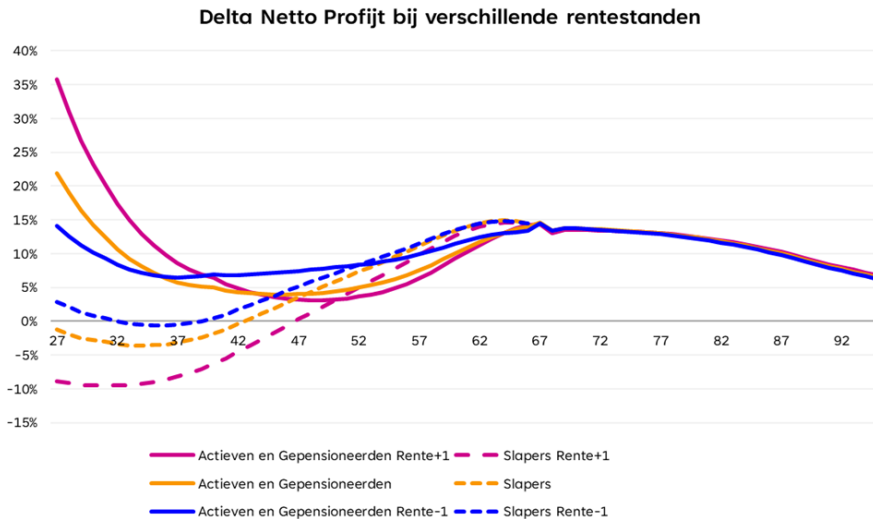
Voor jonge slapers lopen bij een rentestijging de relatieve wijzigingen in de gemiddelde pensioenuitkering in slechtweer behoorlijk op. Daarbij veronderstellen de sociale partners dat slapers elders een oudedagsvoorziening opbouwen of kunnen opbouwen; als daarmee rekening zou worden gehouden, dempt dat de negatieve resultaten.

10.6.2.2 Netto profijt

In Figuur 10.21 is het netto profijt effect weergegeven bij verschillende rentestanden. Te zien is dat een hogere rente de netto profijt effecten wat vergroot, en de lagere rente de netto profijt effecten wat verkleint. In het netto profijt speelt het contant maken op basis van de gekozen rente een belangrijke rol.

²² Met verschillende rentestanden wordt verwezen naar de verschillende P-sets zoals gepubliceerd door DNB met gevoeligheden voor de rente van +1% en -1%.

Figuur 10.21 Delta netto profijt bij verschillende rentestanden

Op basis van deze uitkomsten concluderen de sociale partners dat de door de gemaakte afspraken robuust zijn voor zowel een lagere als een hogere rente van 1%-punt. Zodoende zijn de sociale partners van mening dat de gemaakte afspraken in ieder geval gelden binnen een bandbreedte voor de hoogte van de rente van +/-1%-punt ten opzichte van de 30-jaars wettelijke rente per 1 januari 2024 (2,3%). Wat betekent dat de door de sociale partners gemaakte afspraken gelden binnen een bandbreedte voor de 30-jaars rente van 1,3% tot 3,3%.

10.6.3 Conclusies gevoeligheidsanalyses

Op grond van de gemaakte berekeningen wordt door de sociale partners op de volgende wijze omgegaan met schokken tijdens de transitieperiode:

- bij een invaardekkingsgraad van 104,5% of hoger en een 30-jaars wettelijke rente tussen 1,3% en 3,3% zijn de afspraken in dit transitieplan van toepassing;
- wordt hieraan kort vóór de beoogde invaardatum van 1 januari 2027 niet aan voldaan dan hebben de sociale partners besloten het verzoek tot invaren in te trekken en de transitie naar de Wtp uit te stellen tot een latere datum. De sociale partners gaan dan met Stap in gesprek over de te nemen stappen.

Over onvoorziene gevallen treden de sociale partners en Stap in overleg.

10.7 Procedurele afspraken richting transitie

In dit transitieplan is een aantal randvoorwaarden vastgelegd waaraan de transitie naar de nieuwe pensioenregeling dient te voldoen.

Richting het invaarmoment zal het bestuur van Stap een formeel besluit moeten nemen omtrent (wel of niet) invaren. Als onderdeel van dit besluit zullen de transitie-effecten herberekend worden op basis van de op dat moment meest recente door DNB gepubliceerde scenarioset. Met deze berekeningen wordt getoetst of het voorliggende transitie-besluit past binnen de afspraken en grenzen die tussen de sociale partners en met Stap overeengekomen zijn. Stap zal de sociale partners tijdig informeren over de uitkomsten van deze berekening. Wanneer er sprake is van een overschrijding van één van de bandbreedtes zal Stap met de sociale partners in overleg treden en zal gezamenlijk een beoordeling plaatsvinden of er met deze resultaten wel of niet sprake is van een evenwichtige transitie. Een overschrijding van een bandbreedte betekent niet noodzakelijkerwijs dat er niet langer sprake is van een evenwichtige transitie. Met het overschrijden van deze grens wordt wel het proces in gang gezet om gezamenlijk de uitkomsten integraal te beoordelen en niet zonder aanvullende goedkeuring van de sociale partners in te varen. In dit proces zal ook het belanghebbendenorgaan van de Pensioenkring IFF worden betrokken.

11. Verantwoording evenwichtigheid

Het uitgangspunt voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is dat deze als geheel evenwichtig dient te zijn. De effecten van de stelselwijziging dienen voor alle deelnemersgroepen en voor alle leeftijdscohorten, zowel per groep of cohort als op totaalniveau, als evenwichtig te kunnen worden beschouwd. Voor de sociale partners is het daarmee belangrijk dat de pensioenuitkomsten naar verwachting op hetzelfde niveau liggen of beter worden. De sociale partners accepteren dat de variatie in de hoogte van het pensioen toeneemt. Dit is eigen aan het nieuwe systeem. Wel zal getoetst worden of het verklaarbaar, uitlegbaar en in verhouding is.

De berekeningen in het transitieplan geven het verschil tussen de oude (huidige) regeling en de nieuwe regeling en geven daarmee inzicht in effecten op uitkomsten voor groepen en leeftijden. Tegelijk moet bedacht worden dat de oude (huidige) wereld niet voortgezet kan worden met de invoering van de nieuwe wetgeving.

De sociale partners hebben in de afgelopen twee jaar een zorgvuldig proces doorlopen om tot afspraken te komen over de nieuwe pensioenregeling. De doelstellingen zijn voor de verschillende belanghebbenden getoetst op basis van de kwantitatieve maatstaven (pensioenverwachtingen, netto profijt uitkomsten, de kans dat de nieuwe pensioenregeling tot hogere pensioenuitkomsten leidt dan de huidige pensioenregeling en de kans op en mate van dalingen van de uitkering). Per maatstaf is een grens of zijn bandbreedtes opgesteld. Alle berekeningen zijn in beginsel gemaakt voor een dekkingsgraad van 130%. Maar ook bij de dekkingsgraden 104,5% en 160% en wijziging in de rente van +1%-punt of -1%-punt. Op basis van de kwalitatieve afwegingen en de kwantitatieve uitkomsten concluderen de partners dat de transitie als evenwichtig kan worden beoordeeld, in het belang van alle deelnemers is en dat wordt voldaan aan de transitiedoelstellingen.

Pensioenverwachtingen

De sociale partners vinden het belangrijk om bij de kwantitatieve beoordeling van de algehele evenwichtigheid met name te kijken naar de wijziging in het verwachte pensioen en pensioen in slechtweer scenario's. De sociale partners achten deze maatstaf begrijpelijker voor de deelnemers.

De sociale partners concluderen het volgende:

- de verwachte pensioenuitkeringen in de nieuwe pensioenregeling zijn in het mediane en goedweer scenario voor de verschillende deelnemersgroepen in verschillende financiële situaties op het transitiemoment (beduidend) hoger dan de verwachte pensioenuitkeringen onder de huidige pensioenregeling;
- alleen in de slechtste scenario's in verschillende financiële situaties op het transitiemoment kennen de actieve deelnemers in de leeftijd 40 tot 60 jaar een beperkt maar aanvaardbaar nadeel, de slapers zien over de gehele linie een te verklaren en daarmee acceptabele lagere uitkomst;
- voor gepensioneerden is de nieuwe pensioenregeling bij de verschillende doorgerekende dekkingsgraden op het transitiemoment een verbetering. Oorzaken zijn het eerder en meer verhogen van de ingegane uitkeringen dan in de huidige pensioenregeling en, bij een dekkingsgraad op het transitiemoment vanaf circa 104,5%, het extra vermogen dat bij aanvang van de nieuwe pensioenregeling wordt meegegeven.

De sociale partners constateren ook dat voor alle alternatieve doorrekeningen zoals weergegeven in hoofdstuk 10. 'Inzicht in transitie-effecten' wordt voldaan aan de vastgestelde grenzen.

Netto profijt berekeningen

Bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling zullen er verdelingseffecten tussen generaties optreden, juist ook omdat de nieuwe regeling beoogt om onevenwichtigheden uit het huidige contract weg te nemen. De sociale partners accepteren daarom ook dat het netto profijt voor groepen deelnemers negatief kan worden, zolang naar verwachting de pensioenambitie wel gerealiseerd wordt. In de delta netto profijt uitkomsten is een positieve uitkomst te zien voor alle leeftijden voor actieven en gepensioneerden. Dit geldt niet voor jonge slapers. Voor jonge slapers is het netto profijt effect beperkt negatief. De sociale partners vinden niet dat daardoor slapers onevenredig nadeel hebben van de transitie, dit is uitgebreid toegelicht in paragraaf 10.4.1 'Pensioenverwachtingen'. De sociale partners constateren dat voor alle alternatieve doorrekeningen zoals weergegeven in hoofdstuk 10. 'Inzicht in transitie-effecten' wordt voldaan aan de vastgestelde grenzen.

Kans dat uitkering in nieuwe regeling groter is dan uitkering huidige regeling

Tevens hebben de sociale partners laten berekenen wat voor de verschillende groepen deelnemers per leeftijdscategorie de kans is dat de verwachte gemiddelde reële uitkering hoger is dan bij het ongewijzigd voortzetten van de huidige pensioenregeling. Voor alle categorieën geldt dat die kans meer dan 75% is. De sociale partners constateren dat hiermee wordt voldaan aan de vastgestelde grens.

Kans dat de uitkering in enig jaar daalt en de omvang van die daling in de eerste 10 jaar (in het mediane scenario)

De sociale partners hebben in de nieuwe pensioenregeling de bovengrens van de kans op een verlaging van de pensioenuitkering in de eerste 10 jaar van de uitkeringsfase van een huidige 68-jarige deelnemer gesteld op 15% en als die daling zich voordoet de omvang van die daling op maximaal 10%. Op grond van de gemaakte berekeningen blijkt dat met de voorgenenomen inrichting van het de uitkeringsfase hieraan kan worden voldaan.

Op grond van het voorgaand concluderen de sociale partners dat aan de doelstellingen van de transitie wordt voldaan. Op basis van het verzoek van IGV tot 'compensatie' van de gepensioneerden in leeftijdscategorieën 80+ jaar verzoeken de sociale partners aan Stap de uitkomsten te optimaliseren door het verschuiven van een klein deel van het persoonlijk vermogen van de leeftijdscategorieën 80- jaar ten gunste van de leeftijdscategorieën 80+ jaar zodat in de basisvariant in het mediane scenario een zo gelijk mogelijk pensioenresultaat wordt bereikt als voor de gepensioneerden in het daaraan direct voorafgaande leeftijdscategorie. Stap kan dit doen op basis van zijn bevoegdheid toegekend in Tabel 4.2 'Opdeling fondsvermogen naar persoonlijk vermogen en reserves'. Stap zal, alvorens hierover een besluit te nemen, de uitkomsten hiervan eerst bespreken met de sociale partners.

Tabel 11.1 Realisatie doelstellingen

Doelstelling	Doelstelling behaald?	Binnen de bandbreedtes in verschillende scenario's?
Ten aanzien van de persoonlijk pensioenvermogens ontvangen alle deelnemers, op het moment van transitie, ten minste de voorziening pensioenverplichtingen van hun pensioenaanspraken of -rechten		
De verwachte en ingegane pensioenen in de nieuwe regeling (mediane scenario) mogen door de overgang op het moment van de transitie niet lager worden dan de verwachte en ingegane pensioenen in de huidige regeling		
Deelnemers die erop achteruit gaan door de overgang naar een gelijk premiepercentage voor iedereen, krijgen een compensatie		
Een daling van de nominale pensioenuitkeringen moet zoveel mogelijk worden voorkomen		
Er mogen geen grote verschillen tussen groepen deelnemers of tussen leeftijdsgroepen ontstaan door de keuzes die de sociale partners maken (zonder dat hiervoor een goede onderbouwing is)		

12. Communicatie

Dit transitieplan wordt beschikbaar gesteld aan alle deelnemers, slapers, gewezen partners en gepensioneerden om te raadplegen. De sociale partners overleggen het transitieplan na vaststelling aan Stap. Stap stelt het transitieplan op zijn website beschikbaar, eventueel op een besloten deel van de website. Daardoor kunnen alle actieve deelnemers, slapers en pensioengerechtigden het transitieplan inzien.

Stap stelt tevens een implementatieplan op, waarvan een communicatieplan een onderdeel vormt. In dit communicatieplan staat wat en wanneer aan de belanghebbenden wordt gecommuniceerd. Vanuit de werkgever en de vakorganisaties gezamenlijk worden de deelnemers geïnformeerd over de inhoud van dit transitieplan.

Dit transitieplan is vastgesteld op 27 januari 2025 te Hilversum.

International Flavors & Fragrances I.F.F. (Nederland) B.V.

.....
A.J. Hoekstra
Managing Director

CNV

.....
P.S. Fortuin
Voorzitter

.....
A. Akdoğan
Bestuurder

FNV

.....
E. Laassal
Bestuurder

Bijlagen

1. Uitgangspunten IFF Pensioenfonds
2. Overeenstemming sociale partners over nieuwe pensioenregeling
3. Uitkomsten achterbanraadpleging CNV/FNV
4. Afstemming transitieplan met IGV
5. Aannames en veronderstellingen bij berekeningen
6. Bandbreedtes en ondergrenzen
7. Begrippenlijst

Bijlage 1 - Uitgangspunten IFF Pensioenfonds

Uitgangspunten IFF Pensioenfonds i.h.k.v. overgang naar Wtp, 26 augustus 2024.

Op basis van onderhavige intentieovereenkomst zal gedurende de transitieperiode van de Wtp een collectieve waardeoverdracht (CWO) plaatsvinden van IFF PF naar STAP APF. Vervolgens zal de overgang naar Wtp plaatsvinden bij STAP APF. Op grond van de Q&A van DNB¹ (gepubliceerd op 26 juni 2024) zal sprake zijn van aanvullende vereisten voor zowel het overdragende (IFF PF) als ontvangende (STAP) pensioenfonds. M.b.t. de toekomstige invaarexercitie en toekomstige regeling onder Wtp dient sprake te zijn van voorlopige besluitvorming danwel aannames en intenties op onderdelen, die zowel het overdragende als ontvangende fonds meenemen in de onderbouwing voor de CWO.

Mede in dat kader heeft IFF Pensioenfonds (IFF PF) uitgangspunten geformuleerd waarmee bij de transitie(berekeningen) naar mening van IFF PF rekening moet worden gehouden.

Op basis van de huidige stand van zaken wordt er door het bestuur van IFF PF vanuit gegaan dat:

- De nieuwe pensioenovereenkomst onder Wtp een flexibele premieregeling met risicodelingsreserve zal zijn.
- De toekomstige premie is conform de huidige premie in 2024.
- De toekomstige uitvoeringskosten van de FPR plus regeling worden door IFF betaald.

Verder heeft het bestuur van IFF PF de volgende uitgangspunten met betrekking tot invaren geformuleerd, welke ter overweging meegegeven worden aan het bestuur van STAP. Het bestuur van STAP besluit over de opdrachtaanvaarding en een evenwichtige manier van invaren, het Belanghebbendenorgaan (BO) van Pensioenkring IFF heeft goedkeuringsrecht bij de overgang naar een regeling onder de Wtp:

- Sociale partners stellen de transitiedoelstellingen en voorrangsregels op en leggen dat vast in het transitieplan. Het bestuur van STAP is, in het kader van de opdrachtaanvaarding, verantwoordelijk voor het beoordelen en toetsen op evenwichtigheid van de transitiedoelstellingen en voorrangsregels zoals geformuleerd in het transitieplan.
- Daarbij kijkt het bestuur van STAP naar de evenwichtigheid van de transitie in zijn geheel. Daarbij geldt het uitgangspunt dat op individueel niveau de voor- en nadelen van de transitie elkaar kunnen opheffen.
- Naast de verplichte wettelijke onderdelen van een flexibele premieregeling als het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) en een Voorziening Operationele Reserves (VOR), wordt gestart met een voldoende gevulde risicodelingsreserve (RDR).
- Het fondsvermogen wordt niet aangewend voor de financiering van expliciete compensatie aan deelnemers die nadeel van de transitie ondervinden. Herverdeling van het fondsvermogen over deelnemersgroepen, na toepassing van de standaardmethode, om te komen tot een meer evenwichtige transitie is wel toegestaan.
- Ten aanzien van de persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers stelt het bestuur van IFF PF dat alle deelnemers, op het moment van transitie, ten minste de voorziening pensioenverplichtingen van hun pensioenaanspraken of -rechten ontvangen. Dit betekent dat het persoonlijke pensioenvermogen voor elke deelnemer hoger of gelijk is aan de corresponderende voorziening pensioenverplichtingen op het moment van de transitie, en de

¹ <https://www.dnb.nl/voor-de-sector/open-boek-toezicht/sectoren/pensioenfondsen/collectieve-waardeoverdracht/qa-onderbouwings-en-informatievereisten-reguliere-collectieve-waardeoverdracht-niet-invaren-tijdens-de-transitieperiode-van-de-wtp/>

iff Pensioenfonds

ingegane pensioenuitkeringen en opgebouwde pensioenen de dag na transitie hoger dan of gelijk zijn aan de ingegane pensioenuitkeringen en opgebouwde pensioenen op de dag voor transitie.

- De resterende buffer is onverdeeld vermogen. Er is niet een bepaalde groep deelnemers die op het moment van transitie aanwezig zijn, die hier meer of minder recht op heeft.
- De verdeling van het onverdeeld vermogen dient ex-ante door het bestuur van STAP en door sociale partners als evenwichtig te worden beoordeeld:
 - Proportionaliteit en solidariteit worden betrokken in de besluitvorming: een beperkte bijdrage door de ene groep kan een grote nutswaarde hebben voor de andere groep.
 - Bij de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie wordt aandacht besteed aan de opgelopen indexatieachterstand.

Bijlage 2 - Overeenstemming sociale partners

Uitgangspunten nieuwe pensioenregeling IFF - 11 juli 2024

- De nieuwe regeling onder WTP is een **FPR+**.
- De beoogde nieuwe uitvoerder van de pensioenregeling is **STAP**.
- **Invaren**: sociale partners zullen STAP het verzoek doen om het gehele bestaande vermogen (geheel van actieven en inactieven) bij elkaar te houden en in te varen in het nieuwe stelsel.
- De nieuwe regeling kent een **collectieve uitkeringsfase** met een **variabele uitkering** en een **risicodelingsreserve**. De risicodelingsreserve wordt gevormd bij invaren:
 - uit het gehele vermogen (uitgangspunt is 1% van het gehele vermogen) en
 - uit het vermogen van gepensioneerden (uitgangspunt 2,5%).

Het beleid over de risicodelingsreserve zal definitief moeten worden ingevuld in overleg met het bestuur van STAP om te komen tot een optimale risicodelingsreserve (genoeg om schokken op te vangen, toekomstbestendig over generaties heen).

- **Compensatie**: Omzetting van DB (doorsneesystematiek) naar DC (vlakke premie) leidt mogelijk tot toekomstig nadeel voor werknemers. Werknemers die nadeel ondervinden van de transitie ontvang een adequate compensatie. Dit wordt gefinancierd door IFF en niet uit het vermogen van het Pensioenfonds IFF. Uitgangspunten:
 - Doelgroep: alle actieve medewerkers (incl. toetreders)
 - Toekenning: in pensioen, over een periode van max. 10 jaar;
 - Standaardmethode: compensatie berekend door vergelijking verwachte pensioen-uitkering op de pensioendatum FTK en WTP, 50^e percentiel
 - Aannames als vermeld in de presentatie van Sprenkels d.d. 11 juli 2024.

De compensatie ziet op het afschaffen van de doorsneesystematiek op basis van de zogenoemde 'enkele transitie' (dus zonder invaar-effecten) en wordt vastgesteld op basis van een vaste rekenrente van 1,75%. De compensatie wordt op individuele basis berekend.

- **Toetsing**: pensioenambitie en bijbehorende financiering worden vastgelegd in de cao en 5-jaarlijks getoetst.
- **Ambitie**: vergelijkbaar met de huidige ambitie onder het FTK (een geïndexeerd pensioen van bijna 80% na 42 jaren van de gemiddelde (niet-geïndexeerde) pensioengrondslag, met vastlegging verwachte realisatiekans).
- **Pensioensalaris**: handhaven bestaande definitie Pensioensalaris (de som van 13 maal het vastgestelde maandinkomen (cf. artikel 1 cao, dus incl. onder andere ploegentoeslag en toeslag jongere medewerkers) en de vastgestelde vakantietoeslag).
- **Franchise**: verlaging franchise naar het fiscaal minimale niveau (in 2024 € 17.545).
- **Excedent-salaris**: de afspraken gelden voor de pensioenopbouw over het salaris tot € 73.136 (niveau 2024). IFF bespreekt met de Ondernemingsraad in hoeverre de excedent-DC-regeling met de basisregeling kan worden geïntegreerd onder WTP.
- **Overlijdensdekkingen** (op risicobasis): 30% van het pensioensalaris voor partner en 15% voor wezen, onafhankelijk van deelnemersjaren. Deelnemers die onevenredig nadeel van deze aanpassing ondervinden worden gecompenseerd.
- **Pensioenpremie**: de nieuwe regeling kent een vaste, totale netto (spaar)premie van 27% van de pensioengrondslag.
- **Eigen bijdrage** medewerkers: de deelnemersbijdrage van medewerkers die onder de bestaande DB-regeling 3,5% of 7% van de pensioengrondslag betalen wordt onder de WTP-regeling verlaagd tot 3% van de pensioengrondslag.
- Uitvoeringskosten en risicopremies worden separaat door IFF betaald (voortzetting bestaande methode).

- **Eenmalige kosten:** de kosten gerelateerd aan wijziging van de pensioenuitvoerder (liquidatiekosten, kosten inrichting FTK organisatie bij STAP) komen voor rekening van IFF en worden niet gesaldeerd in het rendement/vermogen. Kosten gerelateerd aan de transitie van de beleggingen worden gefinancierd uit het fondsvermogen.

Bijlage 3 - Uitkomsten achterbanraadpleging CNV/FNV

Vakorganisaties CNV en FNV hebben op 20 resp. 22 januari 2025 per email aan IFF bevestigd dat hun leden in meerderheid hebben ingestemd met het transitieplan.

Bijlage 4 – Afstemming transitieplan met IGV

De sociale partners hebben met IGV de conceptversie van het transitieplan gedeeld met daarin alle inhoudelijke voornemens.

Hierna zijn achtereenvolgens de volgende documenten bijgevoegd:

- Reactie IGV i.h.k.v. Hoorrecht
- Reactie sociale partners aan IGV i.h.k.v. Hoorecht

In een overleg tussen IFF en IGV is de reactie door IFF mede namens CNV en FNV toegelicht.

Inleiding

Dit document is onderdeel van het hoorrecht dat de IFF Gepensioneerden Vereniging heeft in het goedkeuringsproces van het Transitieplan richting de invoering van de Wet Toekomst Pensioenen.

Over het algemeen zijn we positief over het Transitieplan en de bijdrage die IFF daarin levert en gaat leveren.

Uiteraard hebben we ook nog vragen ter verduidelijking en aanpassing.

Onderstaande reacties op het concept Transitieplan zijn het resultaat van zorgvuldige bestudering van het plan, het raadplegen van deskundigen en het bespreken daarvan met de leden van de vereniging tijdens 2 bijeenkomsten.

Uiteraard zijn wij bereid om dit document mondeling te bespreken met de IFF Stuurgroep.

Verder nemen we aan dat de formele reacties als bijlage van het Transitieplan vastgelegd zullen worden.

Keuze “flexibele premieregeling met een collectieve uitkeringsfase”

In de onderbouwing van de keuze voor een collectieve uitkeringsfase in punt 5.2 wordt aangegeven dat “de cultuur bij IFF zo is dat deelnemers de voorkeur geven aan een bepaalde mate van solidariteit”.

Als dat zo is, waarom is er dan niet gekozen voor de Solidaire Regeling in plaats van de Flexibele Regeling Plus?

In tabel 5.1 staat dat de Flexibele Regeling de mogelijkheid biedt om “Persoonlijk Pensioenvermogen te beleggen” en om “Individueel te kiezen voor een beleggingsprofiel”.

Waarom zijn deze opties voor gepensioneerden niet van toepassing voor de gemaakte keuze?

Ook wordt verwezen naar het risico preferentieonderzoek dat in 2023 door het IFF pensioenfonds is gehouden. Dit onderzoek is destijds niet gehouden met de intentie om het resultaat voor de overgang naar de WTP te gebruiken. De deelnemers hebben daar dan ook geen rekening mee gehouden. De gevolgen van het resultaat zijn nu veel verstrekkender dan de deelnemers destijds konden weten. Ook is het aantal reacties per doelgroep onevenwichtig als dat afgezet wordt tegen het aantal deelnemers in die doelgroep. Met name de CAO-deelnemers (die ongeveer 75% van de deelnemers vertegenwoordigen) zijn zwaar ondervertegenwoordigd.

Wij stellen dan ook voor om dit risico preferentieonderzoek opnieuw te doen en de vraagstelling zodanig te formuleren dat elke doelgroep begrijpt wat er gevraagd wordt en op de hoogte is van het belang van dit onderzoek. Het resultaat van dit nieuwe onderzoek moet dan ook kunnen leiden tot een verandering van de keuze voor een collectieve uitkeringsfase.

Graag willen wij inzage in de details van het in 2023 gehouden risico preferentieonderzoek.

Opdeling Pensioenvermogen

In tabel 4.2 staat als punt 6: Afhankelijk van de uitkomsten van voorgaande stappen kan t.b.v. de (on)evenwichtigheid vermogen aan groepen worden toegekend of onttrokken. Met als voetnoot: “Dit zal plaatsvinden door het bestuur van Stap, na overleg met de sociale partners”.

Dit is ons inziens veel te vrijblijvend en geeft een soort macht om vermogen te herverdelen zonder dat daarvoor duidelijke criteria en toezicht geregeld is.

Ons voorstel is dan ook om hiervoor vooraf (nu!) duidelijke criteria vast te stellen, een duidelijk beslisproces (inclusief hoorrecht van de IGV) in te richten en De Nederlandsche Bank expliciet als toezichthouder op dit proces te benoemen.

Premie versus Uitgesteld Loon

In het transitieplan wordt vaak het woord “premie” gebruikt. **Om te verduidelijken wat dit eigenlijk is, stellen wij voor om dit woord te vervangen door “uitgesteld loon”.** Want uiteindelijk zegt dat beter wat het is.

Communicatieplan

De opdracht aan Stap tav het communicatieplan mag wat steviger. Het communicatieplan moet aan de volgende eisen voldoen:

- doelgroepgericht
- toegesneden per doelgroep
- tijdig (zodat eventueel advies ingewonnen kan worden)
- maakt gebruik van deskundigheden (IFF, IGV)
- opties duidelijk maken (bijvoorbeeld tussen “invaren” en “verzekeren”)

Bij deze laatste opmerking bestaat het gevaar van belangenverstrengeling omdat Stap er belang bij heeft dat de deelnemer bij Stap blijft, terwijl er ook opties zijn om buiten Stap te verzekeren. Deze belangenverstrengeling moet voorkomen worden door ook andere partijen een rol te laten spelen in het communicatieplan.

Wij stellen voor het communicatieplan als zodanig aan te passen.

Verzekeringsoptie

Gepensioneerden kunnen tzt kiezen tussen “invaren” en “verzekeren”. Hiervoor moet tijdig duidelijk gemaakt worden wanneer welke keuze gemaakt kan worden en wat de gevolgen van die keuze zijn. **Zoals bij het “Communicatieplan” aangegeven, moet die verantwoordelijkheid hiervoor bij IFF liggen en niet bij Stap.**

Inhaalindexatie

Het transitiedocument geeft aan dat inhaalindexatie niet wordt toegepast. Het is ons onduidelijk wat de financiële gevolgen hiervan zijn voor de gepensioneerden. Als voorbeeld, een slaper die meer dan 10 jaar niet meer bij IFF werkt, krijgt geen inhaalindexatie maar wordt wel meegenomen in het verdelen van wat er te verdelen is van de buffer. **Graag willen wij een analyse van de financiële verschillen voor gepensioneerden tussen de twee verschillende manieren van herverdelen van het restant vermogen (dus met en zonder inhaalindexatie).**

Standaardmethode

In tabel 10.12 worden de verschillen aangegeven tussen het hanteren van een spreiding periode van 10 jaar en 1 jaar. Het is duidelijk dat het hanteren van de 10 jaar methode ongunstiger uitpakt voor de gepensioneerden. En dat terwijl die gepensioneerden al ruim 10 jaar benadeeld zijn door het te weinig indexeren en daardoor een achterstand in hun pensioen ten opzichte van de prijsindex van ongeveer 15% opgelopen hebben. Dit lijkt

onrechtvaardig, en daardoor onevenwichtig in de tijd gezien. **Graag zien wij een verdere inhoudelijke onderbouwing van de keuze voor 10 jaar.**

Single client

Na de overgang van het IFF pensioenfonds naar Stap (ergens in 2025), landt IFF in een single-client omgeving van Stap. **Wat is dan de governance-structuur en wie gaat welke rollen invullen?**

Multi client

Na de invoering van WTP (waarschijnlijk per 1-1-2027) landt IFF in een multi-client omgeving van Stap. **Wat is dan de governance-structuur en wie gaat welke rollen invullen? Graag aangeven hoe het in die situatie werkt met de 4.5% buffer. Is die specifiek voor de IFF deelnemers? Hebben de andere deelnemers in die multi-client omgeving dezelfde buffer? Wat betekent dat voor het beleggingsbeleid en bijbehorende governance?**

Bandbreedte

Nav de bullets op pagina 18 willen we graag concretere waarden voor het volgende:

- **Bij welk vermogen (tov benodigd vermogen) wordt er besloten om de buffer te gebruiken om schommelingen in de uitkering van gepensioneerden te dempen?**
- **Bij welk vermogen (tov benodigd vermogen) wordt er besloten om extra uit te keren (om zoals op pagina 18 beschreven wordt te “voorkomen dat positieve rendementen structureel doorgeschoven worden”).**

Opties bij ingang pensioen

Bij het huidige pensioen is het mogelijk om bij aanvang te kiezen voor hoog/laag of laag/hoog. Ook lijkt er een optie te komen om bij aanvang van het pensioen een beperkt deel in één keer op te kunnen nemen. **Is dit met ingang van WTP ook mogelijk?**

Evenwichtigheid

Alles overziend is er wel een onevenwichtigheid in het totale beeld ten nadele van de oudere gepensioneerden. De volgende beslissingen vallen in hun nadeel uit:

- Het nauwelijks indexeren gedurende meer dan 10 jaar heeft voor hen al die tijd nadelige gevolgen gehad
- De spreiding periode van 10 jaar valt nadelig voor hen uit
- Het niet toepassen van een (gedeeltelijke) inhaalindexatie valt nadelig voor hen uit

We vragen dan ook om deze groep hiervoor te compenseren.

Bestuur IFF Gepensioneerden Vereniging
t.a.v. de heren H. van der Ven en J. Zijlmans

Hilversum, 20 december 2024

Betreft: reactie sociale partners n.a.v. hoorrecht WTP

Geachte bestuur,

Woensdag 4 december 2024 hebben wij uw reactie op het concept Transitieplan ontvangen. Dit is ook in het online overleg op dezelfde dag namens het bestuur van de IFF Gepensioneerden Vereniging (hierna: het bestuur) aan (afgevaardigden van) IFF toegelicht.

Door het bestuur is aan de sociale partners betrokken bij de pensioenregeling van IFF verzocht om een verdere toelichting op onderdelen van het transitieplan, om onderdelen in het transitieplan uitgebreider te motiveren en om het transitieplan op onderdelen te wijzigen. Wij gaan hier in de bijlage bij deze brief namens de sociale partners op in. Wij houden daarbij de volgorde van de onderwerpen in uw reactie aan.

Uiteraard zijn wij bereid om onze reactie mondeling te bespreken met het bestuur. De formele reacties van de IFF Gepensioneerden Vereniging alsook de formele reacties door IFF worden integraal opgenomen in Bijlage 2 van het definitieve transitieplan.

Tot slot wil ik namens de sociale partners een blijk van waardering overbrengen over de door het bestuur verzette werkzaamheden, het tijdig delen van het resultaat van het hoorrecht en de zeer prettige en professionele wijze waarop het overleg tussen de vereniging en (afgevaardigden van) IFF in de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden.

Hoogachtend,

Arjen J. Hoekstra
Managing Director - International Flavors & Fragrances I.F.F. (Nederland) B.V.

Bijlage(n): als genoemd

Reactie sociale partners n.a.v. hoorrecht WTP

Keuze “flexibele premiereregeling met een collectieve uitkeringsfase”

In de onderbouwing van de keuze voor een collectieve uitkeringsfase in punt 5.2 wordt aangegeven dat “de cultuur bij IFF zo is dat deelnemers de voorkeur geven aan een bepaalde mate van solidariteit”. **Als dat zo is, waarom is er dan niet gekozen voor de Solidaire Regeling in plaats van de Flexibele Regeling Plus?**

Een solidaire premiereregeling (hierna: SPR) is gericht op zoveel mogelijk solidariteit. De afruil hiervan is dat het geen keuzes openlaat voor individuele deelnemers. Ook de vrijheid om keuzes te maken is een kenmerk dat IFF past. Kiezen voor de SPR beperkt deze vrijheid, terwijl binnen de flexibele premiereregeling plus (hierna: FPR) wel keuzes kunnen worden gemaakt. Dat is overigens niet noodzakelijk; in de FPR gelden defaults voor deelnemers in het geval zij geen keuzes (willen) maken. Een SPR ontnemt een deel van de deelnemers de mogelijkheid tot het maken van keuzes, terwijl de FPR een (ander) deel van de deelnemers hier niet toe verplicht.

Een belangrijk argument voor de keuze voor de FPR is ook dat reeds gepensioneerden onder de FPR de mogelijkheid krijgen om te kiezen voor een vaste uitkering, als zij daaraan de voorkeur geven boven een variabele uitkering. Deze keuze is er in de SPR niet: de uitkering die gepensioneerden ontvangen is dan per definitie variabel. Met het toevoegen van een collectieve uitkeringsfase met een risicodelingsreserve en spreidingsmethodiek wordt in de FPR een bepaalde mate van solidariteit ingebracht (de “plus” component).

Tenslotte is het belangrijk op te merken dat op basis van een kwantitatieve verkenning door de sociale partners is vastgesteld dat de uitkomsten onder een SPR en een FPR voor IFF niet materieel verschillen.

In tabel 5.1 staat dat de Flexibele Regeling de mogelijkheid biedt om “Persoonlijk Pensioenvermogen te beleggen” en om “Individueel te kiezen voor een beleggingsprofiel”.

Waarom zijn deze opties voor gepensioneerden niet van toepassing voor de gemaakte keuze?

Er is door sociale partners gekozen voor een collectieve uitkeringsfase met risicodelingsreserve. Op basis van een kwantitatieve verkenning is geconcludeerd dat een dergelijk uitkeringscollectief meerwaarde heeft: de kans op daling van een uitkering wordt aanzienlijk beperkt. Binnen een uitkeringscollectief met het beleid om dalingen via aanvulling uit de risicodelingsreserve te voorkomen past het niet dat individuele gepensioneerden een verschillend risicoprofiel hanteren. Immers, het nemen van risico door een gepensioneerde deelnemer wordt dan in goede economische jaren beloond en in slechte economische jaren afgewenteld op de overige gepensioneerden.

Ook wordt verwezen naar het risico preferentieonderzoek dat in 2023 door het IFF Pensioenfonds is gehouden. Dit onderzoek is destijds niet gehouden met de intentie om het resultaat voor de overgang naar de WTP te gebruiken. De deelnemers hebben daar dan ook geen rekening mee gehouden. De gevolgen van het resultaat zijn nu veel verstrekender dan de deelnemers destijds konden weten. Ook is het aantal reacties per doelgroep onevenwichtig als dat afgezet wordt tegen het aantal deelnemers in die doelgroep. Met name de CAO-deelnemers (die ongeveer 75% van de deelnemers vertegenwoordigen) zijn zwaar ondervertegenwoordigd.

Wij stellen dan ook voor om dit risico preferentieonderzoek opnieuw te doen en de vraagstelling zodanig te formuleren dat elke doelgroep begrijpt wat er gevraagd wordt en op de hoogte is van het belang van dit onderzoek.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft de verplichting om periodiek (eenmaal in de vijf jaar) om bij een representatieve afspiegeling van de deelnemers te meten hoeveel risico zij kunnen én willen dragen, het zogenoemde risicopreferentieonderzoek (RPO). Het onderzoek in de zomerperiode van 2023 is inderdaad niet specifiek gehouden met het oog op de overgang naar de WTP. Dat maakt het naar het oordeel van de sociale partners juist objectiever, namelijk onafhankelijk van omstandigheden. Over de representativiteit van het onderzoek is eerder door het bestuur van IFF Pensioenfonds onderzoek gedaan. De uitkomst was dat een ondervertegenwoordiging van een bepaalde groep deelnemers niet werd herkend. Het bestuur van IFF Pensioenfonds zag daarom geen aanleiding tot aanpassing van het onderzoek.

Uiteindelijk zal Stap, als (beoogde) nieuwe pensioenuitvoerder, zich aan de toezichthouder DNB moeten verantwoorden ten aanzien van het te hanteren beleggingsbeleid op grond van een RPO. Het onderzoeksbureau dat het RPO voor IFF Pensioenfonds heeft uitgevoerd is dezelfde als die bij Stap de RPO's levert. Dit onderzoek voldoet aan alle criteria die de toezichthouder AFM stelt aan dit soort onderzoeken, waaronder 'duidelijkheid'. Stap zal op grond van het door IFF Pensioenfonds uitgevoerde RPO op eigen wijze de vertaling maken naar het voorgenomen beleggingsbeleid voor de multi-client kring FPR.

Het resultaat van dit nieuwe onderzoek moet dan ook kunnen leiden tot een verandering van de keuze voor een collectieve uitkeringsfase.

Graag willen wij inzage in de details van het in 2023 gehouden risicopreferentieonderzoek.

De sociale partners hebben inmiddels het verzoek gericht aan het bestuur van IFF Pensioenfonds om de rapportage van het uitgevoerde RPO aan IGV beschikbaar te stellen.

Opdeling Pensioenvermogen

In tabel 4.2 staat als punt 6: Afhankelijk van de uitkomsten van voorgaande stappen kan t.b.v. de (on)evenwichtigheid vermogen aan groepen worden toegekend of onttrokken. Met als voetnoot: "Dit zal plaatsvinden door het bestuur van Stap, na overleg met de sociale partners". Dit is ons inziens veel te vrijblijvend en geeft een soort macht om vermogen te herverdelen zonder dat daarvoor duidelijke criteria en toezicht geregeld is.

Ons voorstel is dan ook om hiervoor vooraf (nu!) duidelijke criteria vast te stellen, een duidelijk beslisproces (inclusief hoorrecht van de IGV) in te richten en De Nederlandsche Bank expliciet als toezichthouder op dit proces te benoemen.

De bevoegdheid bedoeld onder punt 6 dient te worden gezien als een laatste optimalisatie en niet als een mogelijkheid de voorgaande stappen alsnog op een andere wijze uitvoering te geven. Die bevoegdheid komt het bestuur van Stap niet toe; Stap dient in beginsel uitvoering te geven aan de verzoeken van de sociale partners, tenzij een verzoek in strijd is met de wettelijke bepalingen, niet kan worden uitgevoerd of naar het oordeel van het bestuur niet evenwichtig uitpakt. Het criterium is te allen tijde het optimaliseren van de uitkomsten die sociale partners evenwichtig achten, dus om de uitkomst evenwichtiger te maken. Het toezicht op deze handeling vindt plaats door DNB, het bestuur van Stap zal (ook) aan DNB moeten verantwoorden waarom het doet wat het doet.

Premie versus Uitgesteld Loon

In het transitieplan wordt vaak het woord “premie” gebruikt. **Om te verduidelijken wat dit eigenlijk is, stellen wij voor om dit woord te vervangen door “uitgesteld loon”.** Want uiteindelijk zegt dat beter wat het is.

Het begrip “premie” is als definitie opgenomen in de Pensioenwet. Daarnaast is een premie niet altijd uitgesteld loon, bijvoorbeeld in het geval van een risicoverzekering voor het nabestaandenpensioen. De sociale partners hebben daarom de voorkeur om in het transitieplan aan te sluiten bij de wettelijke definities.

Communicatieplan

De opdracht aan Stap tav het communicatieplan mag wat steviger. Het communicatieplan moet aan de volgende eisen voldoen:

- doelgroepgericht
- toegesneden per doelgroep
- tijdig (zodat eventueel advies ingewonnen kan worden)
- maakt gebruik van deskundigheden (IFF, IGV)
- opties duidelijk maken (bijvoorbeeld tussen “invaren” en “verzekeren”)

Bij deze laatste opmerking bestaat het gevaar van belangenverstrengeling omdat Stap er belang bij heeft dat de deelnemer bij Stap blijft, terwijl er ook opties zijn om buiten Stap te verzekeren. Deze belangenverstrengeling moet voorkomen worden door ook andere partijen een rol te laten spelen in het communicatieplan.

Wij stellen voor het communicatieplan als zodanig aan te passen.

De wetgever heeft ervoor gekozen dat deze verantwoordelijkheid ligt bij de pensioenuitvoerder. De eisen ten aanzien van het communicatieplan zijn opgenomen in de Pensioenwet en lagere wetgeving. De voorwaarde daarbij is dat de pensioenuitvoerder de deelnemers tijdig, duidelijk en correct informeert. De Autoriteit Financiële markten (AFM) houdt toezicht op de communicatie van pensioenuitvoerders naar hun deelnemers. De AFM heeft voor een praktische toepassing de Leidraad Communicatieplan d.d. 1 juli 2023 gepubliceerd voor pensioenuitvoerders.

Op grond van de wettelijke verplichtingen en het toezichtskader zien sociale partners geen risico op belangenverstrengeling. Uiteraard ontslaat dat de werkgever niet van zijn zorgplicht. Uit hoofde van die zorgplicht zal IFF erop toezien dat Stap oog heeft voor het tijdig, duidelijk en correct informeren van de deelnemers, specifiek over de keuze tussen een variabel en een vast pensioen.

Verzekeringsoptie

Gepensioneerden kunnen tzt kiezen tussen “invaren” en “verzekeren”. Hiervoor moet tijdig duidelijk gemaakt worden wanneer welke keuze gemaakt kan worden en wat de gevolgen van die keuze zijn. **Zoals bij het “Communicatieplan” aangegeven, moet die verantwoordelijkheid hiervoor bij IFF liggen en niet bij Stap.**

De wetgever heeft bepaald dat deze verantwoordelijkheid ligt bij de pensioenuitvoerder. Zoals vermeld in het antwoord op de vorige vraag houdt de AFM toezicht op de communicatie van pensioenuitvoerders naar hun deelnemers. Ook IFF zal er, uit hoofde van zijn zorgplicht, op toezien dat Stap oog heeft voor het tijdig, duidelijk en correct informeren van de deelnemers, specifiek over de keuze tussen een variabel en een vast pensioen.

Inhaalindexatie

Het transitiedocument geeft aan dat inhaalindexatie niet wordt toegepast. Het is ons onduidelijk wat de financiële gevolgen hiervan zijn voor de gepensioneerden. Als voorbeeld, een slaper die meer dan 10 jaar niet meer bij IFF werkt, krijgt geen inhaalindexatie maar wordt wel meegenomen in het verdelen van wat er te verdelen is van de buffer.

Graag willen wij een analyse van de financiële verschillen voor gepensioneerden tussen de twee verschillende manieren van herverdelen van het restant vermogen (dus met en zonder inhaalindexatie).

In de analyse van transitie-effecten wordt al rekening gehouden met niet-toegekende indexatie en in de toekomst toe te kennen inhaalindexaties. De gemiste indexatie valt namelijk onder het huidige stelsel en in de bedoelde analyses wordt de uitkomst in het nieuwe stelsel vergeleken met het huidige stelsel. Uit deze vergelijking kan dus worden opgemaakt in welke mate deelnemers worden geraakt door gemiste indexaties.

In het huidige stelsel zal er zonder meer niet snel worden toegekomen aan inhaalindexatie. De totale indexatie is gemaximeerd op 4% per jaar. Daarnaast is het voor IFF Pensioenfonds niet eerder mogelijk om achtergestelde indexatie in te halen dan bij een dekkingsgraad van circa 143% (Jaarverslag 2023). Met verrekening van inhaalindexatie vóór invaren is het de vraag of het vermogen (11%) aanzienlijk anders gaat worden verdeeld. Dat zou het geval zijn als er sterke verschillen zijn in de stand van achtergestelde indexatie. In het jaarverslag 2023 is het volgende opgenomen:

Achterstand in toeslagverlening

De actuariële waarde van de achterstand in toeslagverlening bedraagt totaal EUR 38.728 duizend (2022: EUR 46.262 duizend). De achterstand in toeslagverlening is een voorwaardelijke verplichting. De opgelopen achterstand ten opzichte van de prijsindex heeft betrekking op de volgende jaren:

Jaar	Prijsindex	Toegekend	Verschil
1 januari 2024	-1,98%	-	-1,98%
1 januari 2023	16,93%	9,57%	7,36%
1 januari 2022	3,28%	1,43%	1,85%
1 januari 2021	1,12%	0,00%	1,12%
1 januari 2020	1,73%	0,93%	0,80%
1 januari 2019	1,68%	1,24%	0,44%
1 januari 2018	1,34%	0,70%	0,64%
1 januari 2017	0,36%	0,00%	0,36%
1 januari 2016	0,44%	0,16%	0,28%
1 januari 2015	0,75%	0,33%	0,42%

Jaarlijks neemt het bestuur een besluit over de toeslagverlening, inclusief de inhaal van de ontstane achterstand.

Op basis hiervan kan voorzichtig worden geconcludeerd dat het grootste deel van de achtergestelde indexatie in gelijke mate van toepassing is op (nagenoeg) alle deelnemers. De totale achtergestelde indexatie is 11,29%. Hiervan is 75% opgelopen door deelnemers in de laatste 4 jaren.

Het toekennen van 11,29% van het vermogen via inhalen van achtergestelde indexatie vóór invaren heeft naar onze inschatting dan geen materieel ander effect dan het totale vermogen bij invaren naar rato wordt toegekend aan de persoonlijke vermogen.

Het voorgaande samengenomen resulteert erin dat de sociale partners geen aanleiding zien om te komen tot inhaal van gemiste indexaties alvorens in te varen.

Standaardmethode

In tabel 10.12 worden de verschillen aangegeven tussen het hanteren van een spreiding periode van 10 jaar en 1 jaar. Het is duidelijk dat het hanteren van de 10 jaar methode ongunstiger uitpakt voor de gepensioneerden. En dat terwijl die gepensioneerden al ruim 10 jaar benadeeld zijn door het te weinig indexeren en daardoor een achterstand in hun pensioen ten opzichte van de prijsindex van ongeveer 15% opgelopen hebben. Dit lijkt onrechtvaardig, en daardoor onevenwichtig in de tijd gezien.

Graag zien wij een verdere inhoudelijke onderbouwing van de keuze voor 10 jaar.

De standaardmethode, waarbij de toedeling van het vermogen plaats vindt in tien jaar na invaren (spreidingstermijn), sluit aan bij de bestaande regels in het Financieel Toetsingskader (FTK) in geval van toeslagen en kortingen. De waarderingssystematiek met jaarlijkse, voor alle deelnemers gelijke kortingen of toeslagen zorgt ervoor dat, net als in het FTK, jongeren een groter deel van een tekort of overschot toegerekend krijgen dan ouderen.

De sociale partners onderling maar ook in overleg met het bestuur van IFF Pensioenfonds hebben expliciet aandacht besteed aan de positie van met name (bijna) gepensioneerden. Ten tijde van het schrijven van dit transitieplan is sprake van achtergestelde toeslagverlening, per 31 december 2024 11,29%. De toeslagen die in de afgelopen jaren niet gegeven konden worden vanwege te lage buffers, staan nu 'op de lat' en kunnen in de huidige regeling worden ingehaald als de buffers hoog genoeg zijn. In het nieuwe stelsel is er echter geen sprake meer van toeslagen. Pensioenen worden in het nieuwe stelsel verhoogd op basis van behaalde beleggingsrendementen. Daarmee vervalt ook de mogelijkheid tot inhaaltoeslag. Dit is vooral ongunstig voor (oudere) uitkeringsgerechtigden omdat zij naar verwachting de grootste achterstand hebben.

De sociale partners zijn van mening dat het in te varen vermogen niet expliciet is aan te wenden voor het compenseren van de achtergestelde toeslagen en dat de transitie naar de WTP niet moet worden aangewend om de regels in de huidige wetgeving met terugwerkende kracht aan te passen. Op grond van berekeningen met een verschillende spreidingstermijn stellen de sociale partners vast dat invaren met een spreidingstermijn van 10 jaar leidt tot een meer evenwichtige uitkomst (zie hiervoor paragraaf 10.4 'Impact spreidingstermijn op transitie-effecten'). Daarbij hebben de sociale partners in ogenschouw genomen dat:

- het in te varen vermogen niet wordt aangewend voor het compenseren van de nadelige effecten van het afschaffen van de doorsneesystematiek. Uit berekeningen bleek dat voor deze compensatie circa 3% van het vermogen nodig zou zijn. Die compensatie wordt nu volledig door de werkgever gefinancierd door een hoge premie over een hogere pensioengrondslag en via een expliciete compensatietoeslag. Hiervan hebben de (bijna) gepensioneerden direct voordeel;
- een deel van het vermogen van niet-gepensioneerden wordt gebruikt voor het vullen van de risicodelingsreserve. Hiervan hebben de gepensioneerden direct voordeel;

- besluiten in het verleden zijn genomen na een evenwichtige belangenafweging. Wordt wel met dit verleden rekening gehouden dan zullen ook andere zaken meegewogen moeten worden, zo is de stelling van de sociale partners. Wanneer achtergestelde toeslagen (deels) worden ingehaald, zal er op zijn minst onderbouwd moeten worden waarom deze andere elementen niet worden meegewogen in de transitie;
- in de analyse van transitie-effecten wordt al rekening gehouden met niet-toegekende indexatie. Deze gemiste indexatie valt namelijk onder het huidige stelsel en in deze analyses wordt de uitkomst in het nieuwe stelsel vergeleken met het huidige stelsel. Uit deze vergelijking kan dus worden opgemaakt in welke mate deelnemers worden geraakt door gemiste indexaties.

Single client

Na de overgang van het IFF pensioenfonds naar Stap (ergens in 2025), landt IFF in een single-client omgeving van Stap. **Wat is dan de governance-structuur en wie gaat welke rollen invullen?**

- Bestuur: Het bestuur van Stap is onafhankelijk, dat wil zeggen: de leden van het bestuur zijn geen vertegenwoordigers van belanghebbenden in de pensioenkring. Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering daarvan van de verschillende pensioenkringen.
- Raad van Toezicht: Bij een onafhankelijk bestuur wordt het interne toezicht uitgeoefend door een Raad van Toezicht (hierna: RvT).
- Belanghebbendenorgaan: Belanghebbenden zelf – de aangesloten onderneming(en), deelnemers en pensioengerechtigden – hebben via een belanghebbendenorgaan (hierna genoemd: BO) inspraak. Iedere pensioenkring heeft een eigen BO. Voor de samenstelling van het BO worden dezelfde eisen gesteld als de samenstelling van een bestuur van een pensioenfonds (zie ook artikel 100 van de Pensioenwet). Een pensioenkring kiest leden uit hun midden voor het BO. De werkgevers dragen minimaal twee leden voor. De deelnemers dragen ook minimaal twee leden voor, waarvan één gepensioneerd. In de regel komt een BO minimaal zes keer per jaar zelf bij elkaar. Daarnaast zijn er ieder jaar minimaal twee bijeenkomsten met BO en bestuur en minimaal twee bijeenkomsten met BO en RvT. Een BO heeft inspraak (middels advies- en goedkeuringsrechten – zie hiervoor artikel 115c van de Pensioenwet) voor zover het de eigen pensioenkring betreft. Er wordt door Stap ook een reglement BO opgesteld. In de praktijk start het BO vaak met de (samenstelling van de) huidige bestuursleden van het oude pensioenfonds, in dit geval IFF Pensioenfonds. Er is nog geen persoonlijke invulling gegeven aan de zetels van het BO voor de single-client kring van IFF. Dat zal de komende maanden plaatsvinden.

Multi client

Na de invoering van WTP (waarschijnlijk per 1-1-2027) landt IFF in een multi-client omgeving van Stap. **Wat is dan de governance-structuur en wie gaat welke rollen invullen? Graag aangeven hoe het in die situatie werkt met de 4.5% buffer. Is die specifiek voor de IFF deelnemers? Hebben de andere deelnemers in die multi-client omgeving dezelfde buffer? Wat betekent dat voor het beleggingsbeleid en bijbehorende governance?**

De governance structuur bij een multi-client kring is dezelfde als bij een single-client kring. Er is sprake van een BO dat zijn medezeggenschap richt op zaken die specifiek voor de gehele kring belangrijk zijn, zoals de risicohouding en het strategisch beleggingsbeleid. Uiteraard zijn er in het BO binnen een multi-client kring belanghebbenden opgenomen van alle werkgevers in de kring. Bij een multi-client kring van een algemeen pensioenfonds (APF) bestaat BO uit vertegenwoordigers van de aangesloten werkgevers, werknemers en gepensioneerden uit de betrokken pensioenkringen. De (paritaire) samenstelling bestaat uit vertegenwoordigers van de belanghebbend:

- Werkgevers: Aantal afhankelijk van het gewicht van de werkgevers binnen de kring.
- Werknemers: Worden vaak voorgedragen door vakbonden of gekozen door deelnemers.
- Gepensioneerden: Worden benoemd op basis van verkiezingen of voordrachten.

De samenstelling moet evenwichtig zijn, waarbij alle belanghebbende groepen proportioneel vertegenwoordigd zijn. Soms kunnen onafhankelijke leden worden toegevoegd voor specifieke deskundigheid of ter bewaking van de belangen van alle partijen.

Bij Stap geldt voor de multi-client kring FPR het beleid dat voor iedere regeling een eigen risicodelingsreserve wordt aangehouden en is en deze blijft specifiek voor de deelnemers aan de IFF pensioenregeling. Het beleggingsbeleid is hetzelfde voor de gehele kring. In de opbouwfase worden er verschillende lifecycles aangeboden met een verschillend risicoprofiel. In de uitkeringsfase geldt één beleggingsbeleid binnen de kring. Het bestuur heeft op grond van artikel 115c van de Pensioenwet goedkeuring nodig van het BO voor elk voorgenomen besluit met betrekking tot het strategische beleggingsbeleid en de risicodelingsreserve.

Stap kent ook een kringoverstijgend medezeggenschapsorgaan. Hierin zitten de voorzitters van de BO's van andere pensioenkringen (single client kringen, multi-client kring(en) FPR, multi-client kring(en) SPR). Zij houden zich bezig met zaken die de belangen van afzonderlijke kringen overstijgen, zoals de benoeming van bestuurders of leden van de raad van toezicht.

Bandbreedte

Nav de bullets op pagina 18 willen we graag concretere waarden voor het volgende:

Bij welk vermogen (tov benodigd vermogen) wordt er besloten om de buffer te gebruiken om schommelingen in de uitkering van gepensioneerden te dempen?

De schommelingen worden in de eerste plaats beperkt door de toedeling van jaarlijkse rendementen in de uitkeringsfase te spreiden. In het concept transitieplan is uitgegaan van een middelingstermijn van 3 jaar. Het bestuur van Stap bepaalt het meest optimale spreidingsbeleid. Een eventuele daling van de uitkering – na toepassing van de spreiding - wordt gecompenseerd uit de buffer (hierna: de risicodelingsreserve). De buffer wordt direct aangesproken indien hiertoe noodzaak is. Er is geen voorwaarde (grens) waaraan moet worden voldaan voordat de risicodelingsreserve kan worden aangesproken.

Bij welk vermogen (tov benodigd vermogen) wordt er besloten om extra uit te keren (om zoals op pagina 18 beschreven wordt te “voorkomen dat positieve rendementen structureel doorgeschoven worden”).

De risicodelingsreserve kan oplopen door positieve rendementen (ook over het vermogen van de reserve) en geen of weinig dusdanig negatief rendement dat dit na spreiding leidt tot het aanspreken van de risicodelingsreserve. In feite worden dan in economisch goede tijden buffers aangelegd in plaats van dat de pensioenvermogens worden verhoogd. Dit is gelijk aan de huidige situatie. Om het aanhouden van onnodige buffers te voorkomen is de bovengrens voor de risicodelingsreserve (vooralsnog) gesteld op 7,5%. Overstijgt de risicodelingsreserve in enig jaar deze grens, dan wordt het meerdere verdeeld over de persoonlijke pensioenvermogen. Het bestuur van Stap besluit over de uiteindelijke hoogte van de grens, mede in het licht van het uitgangspunt dat in de WTP de buffers zo beperkt mogelijk moeten zijn en in het licht van effectiviteit (dat wil zeggen: kan met een lagere bovengrens worden volstaan zonder dat de kans op en de mate van een daling van de uitkering onevenredig groter worden).

Opties bij ingang pensioen

Bij het huidige pensioen is het mogelijk om bij aanvang te kiezen voor hoog/laag of laag/hoog. Ook lijkt er een optie te komen om bij aanvang van het pensioen een beperkt deel in één keer op te kunnen nemen. **Is dit met ingang van WTP ook mogelijk?**

De huidige keuzemogelijkheden, zoals hoog/laag, blijven behouden, voorzover dat past binnen de op dat moment geldende wettelijke voorwaarden. Wij verwijzen graag naar pagina 14 van het concept transitieplan onder het kopje *Keuzemogelijkheden*.

De Tweede Kamer heeft op 8 oktober 2024 ingestemd met het wetsvoorstel herziening bedrag ineens. De wet geeft deelnemers aan pensioenregelingen de mogelijkheid om een deel van hun opgebouwde pensioen in één keer op te nemen. Het gaat om maximaal 10%. Dit kan op de pensioendatum of in februari van het jaar na het bereiken van de AOW-leeftijd. Het wetsvoorstel gaat nu voor behandeling naar de Eerste Kamer. Op z'n vroegst gaat het wetsvoorstel 1 juli 2025 in. Wel moet het parlementaire proces dan voor 1 januari 2025 zijn afgerond, gezien de implementatieperiode van zes maanden. Meer waarschijnlijk is 1 januari 2026.

Evenwichtigheid

Alles overziend is er wel een onevenwichtigheid in het totale beeld ten nadele van de oudere gepensioneerden. De volgende beslissingen vallen in hun nadeel uit:

- Het nauwelijks indexeren gedurende meer dan 10 jaar heeft voor hen al die tijd nadelige gevolgen gehad
- De spreiding periode van 10 jaar valt nadelig voor hen uit
- Het niet toepassen van een (gedeeltelijke) inhaalindexatie valt nadelig voor hen uit

We vragen dan ook om deze groep hiervoor te compenseren.

Inleiding

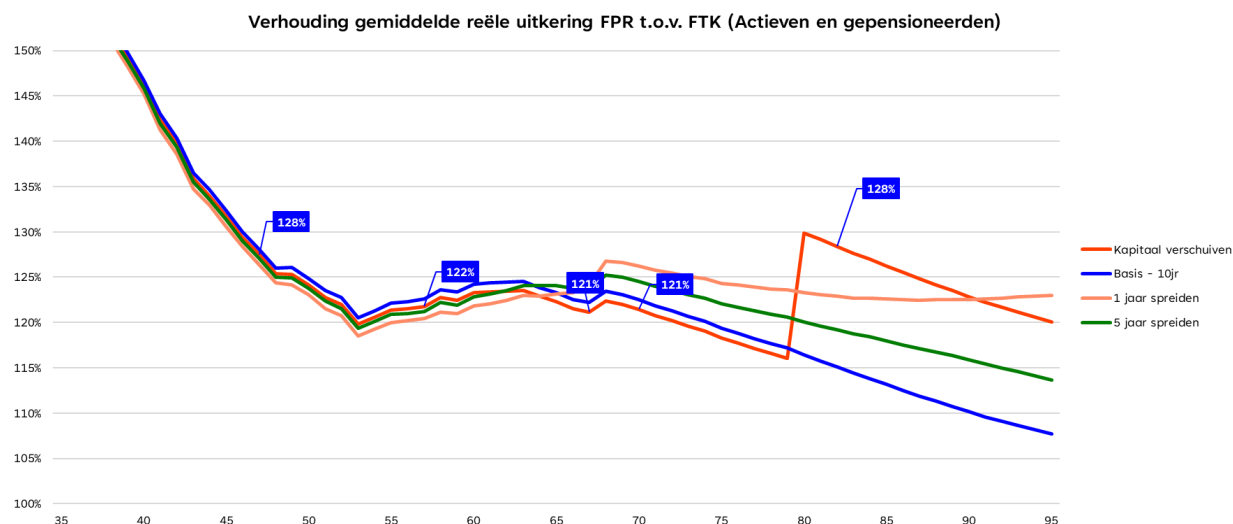
De sociale partners hebben via aanvullende berekeningen verkend welke mogelijkheden er zijn om aan het verzoek van IGV tegemoet te komen. Vanuit het perspectief van evenwicht zijn vooralsnog twee alternatieven verkend:

1. Het effect van minder relatief voordeel voor gepensioneerden van 80 jaar en ouder blijkt uit Tabel 10.12 in het concept transitieplan. Wordt een termijn van 1 jaar aangehouden dan gaan de uitkeringen van met name deze groep omhoog, terwijl dat tot geen of beperkte verlaging van de verwachte pensioenuitkeringen leidt voor de overige categorieën. Om de verschillen tussen 10 en 1 jaar spreiden kan mogelijk een kortere spreidingstermijn (van bijvoorbeeld) 5 jaar worden gehanteerd. Wellicht kan vanuit dit perspectief (uitkomst kan evenwichtiger) worden gekeken naar de 10 jaar of 1 jaar invaren.
2. Het vorige punt is niet in lijn met het uitgangspunt van de wet (default 10 jaar), de visie van de sociale partners en van het bestuur van IFF Pensioenfonds. Een alternatief kan zijn om met gebruik van de zogenoemde '5%-regel' vermogen te herverdelen. Uit een analyse van het deelnemersbestand blijkt dat:
 - de gepensioneerden vanaf leeftijd 80 jaar 7% van de pensioenkapitalen vertegenwoordigen, de overige deelnemers dus 93%. Zou bij deze laatste deelnemers 1% van het kapitaal worden ingehouden (de waarde is 0,93%) om deze toe te kennen aan de groep 80+ jarigen (0,93% van 7% is een verwachte verhoging van 13% van het persoonlijke vermogen van 80+ jarigen);
 - de gepensioneerden vanaf leeftijd 75 jaar hebben 16% van de pensioenkapitalen, de overige deelnemers dus 84%. Zou bij deze laatste deelnemers 1% van het kapitaal worden ingehouden (de waarde is 0,84%) om deze toe te kennen aan de groep 75+ jarigen (0,84% van 16% is een verhoging van naar verwachting 5% van het persoonlijke vermogen) dan is dat effect een stuk beperkter. Hiermee is mogelijk een evenwichtiger resultaat is te behalen.

Kwantitatieve analyse

De kwantitatieve verkenning heeft het volgende opgeleverd.

Figuur: verwachte pensioenuitkering (mediaan) verschillende alternatieven

Tabel: pensioenuitkering verschillende alternatieven

Actieven en gepensioneerden														
Gevoeligheid	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Goed weer														
10 jaar spreiden	816%	634%	510%	404%	314%	269%	234%	206%	185%	164%	150%	138%	127%	118%
5 jaar spreiden	814%	630%	506%	400%	311%	266%	232%	204%	186%	167%	154%	142%	132%	124%
1 jaar spreiden	813%	628%	504%	398%	310%	265%	230%	202%	185%	169%	157%	146%	137%	131%
Kapitaal verschuiven	815%	632%	508%	401%	312%	267%	232%	205%	183%	163%	149%	154%	141%	132%
Mediaan														
10 jaar spreiden	215%	185%	162%	147%	132%	125%	122%	124%	123%	123%	119%	116%	113%	110%
5 jaar spreiden	215%	185%	161%	146%	131%	124%	121%	123%	124%	125%	122%	120%	118%	116%
1 jaar spreiden	215%	184%	161%	145%	131%	123%	120%	122%	123%	126%	124%	123%	123%	123%
Kapitaal verschuiven	215%	185%	162%	146%	132%	124%	121%	123%	122%	121%	118%	130%	126%	123%
Slecht weer														
10 jaar spreiden	122%	113%	106%	98%	95%	92%	93%	96%	98%	104%	106%	107%	108%	108%
5 jaar spreiden	122%	113%	106%	97%	94%	91%	92%	94%	99%	106%	108%	111%	113%	114%
1 jaar spreiden	122%	113%	106%	97%	94%	91%	91%	94%	98%	107%	110%	113%	117%	120%
Kapitaal verschuiven	122%	113%	106%	98%	94%	91%	92%	95%	97%	103%	105%	120%	121%	120%
Slapers														
Gevoeligheid	25	30	35	40	45	50	55	60	65					
Goed weer														
10 jaar spreiden	1075%	876%	685%	541%	416%	340%	272%	227%	190%					
5 jaar spreiden	1056%	861%	674%	532%	409%	335%	268%	224%	191%					
1 jaar spreiden	1044%	851%	666%	525%	404%	331%	265%	222%	190%					
Kapitaal verschuiven	1064%	867%	678%	535%	411%	337%	269%	225%	188%					
Mediaan														
10 jaar spreiden	225%	203%	181%	161%	148%	139%	133%	131%	126%					
5 jaar spreiden	221%	200%	178%	158%	146%	137%	131%	130%	127%					
1 jaar spreiden	219%	198%	176%	156%	144%	135%	129%	128%	126%					
Kapitaal verschuiven	223%	201%	179%	159%	147%	138%	132%	130%	125%					
Slecht weer														
10 jaar spreiden	96%	91%	89%	84%	80%	82%	89%	94%	100%					
5 jaar spreiden	94%	89%	87%	83%	79%	81%	88%	92%	100%					
1 jaar spreiden	93%	88%	86%	82%	78%	80%	87%	91%	99%					
Kapitaal verschuiven	95%	90%	88%	83%	80%	82%	88%	93%	98%					

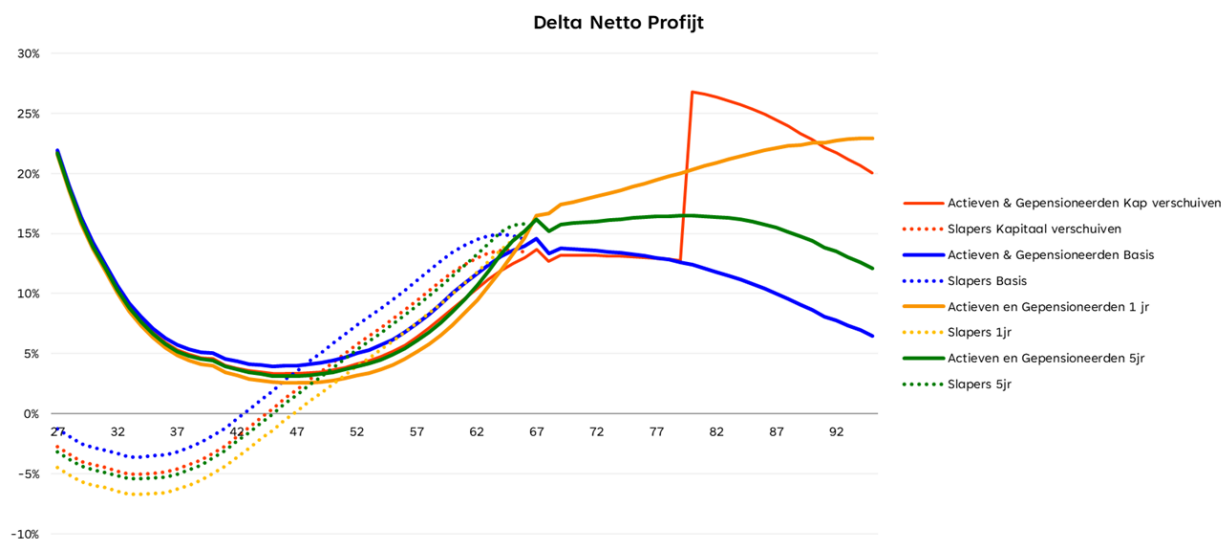
In de **grafiek** zijn de resultaten te zien voor de mediane uitkomsten, in de **tabellen** ook een “goed weer”- (95%) en “slecht weer”-cenario (5%):

- 5 jaar spreiden ligt (naar verwachting) halverwege tussen de eerder onderzochte varianten in (10 jaar spreiden en 1 jaar spreiden) en geeft een mooi verloop tussen leeftijdscohorten;

- Kapitaal verschuiven (1% van 80-) leidt tot een forse stijging bij 80+ die niet evenwichtig lijkt, ook al zijn de effecten bij 80- klein te noemen. Overwogen kan worden om minder dan 1% te verschuiven en de verhoging van 80+ te drukken, maar er zal altijd een stijging bij 80+ optreden.
- Ditzelfde effect zal zich voordoen bij de grens 75+/75-, maar zal er nog steeds sprake zijn van een schok op 75 jaar. Idem bij een knip op voor 70 jaar of 68 jaar, maar dat zijn niet de doelgroepen van deze maatregelen (zij ontvangen al een hoog pensioen). Ook hier kan dan worden overwogen om minder te verschuiven om een meer gelijk verloop te bereiken, maar ook hier zal er een stijging (in dit geval bij 80+) zichtbaar zijn.
- Een alternatief kan zijn om (alleen) te schuiven tussen (alle) gepensioneerden, maar dat leidt (gezien de beperkte omvang van de jonge gepensioneerden) tot een behoorlijke afname van de pensioenverwachtingen van deze groep, wil het enig effect hebben voor de groep 80+;
- Een leeftijdsgrens (80 of 75 jaar) is arbitrair en uitlegbaar. Er zullen altijd schokken zijn. Maar als die schokken kunnen worden verkleind is de maatregel in het kader van evenwichtigheid wel als passend(er) te beoordelen.
- Het is in ieder geval mogelijk om met een verschuiving van minder dan 1% een gewenst resultaat te bereiken; optimalisatie moet dan de gewenste uitkomst geven.
- Het voordeel daarvan is dat er nog steeds een spreidingstermijn van 10 jaar wordt gehanteerd.

Het netto profijt effect geeft dezelfde uitkomsten.

Figuur: netto profijt effect verschillende alternatieven

Conclusies

- Een verbetering voor oudere gepensioneerden doorvoeren en vasthouden aan de 10 jaar spreiding kan plaatsvinden door het verschuiven van het vermogen. Voorkomen moet (kan) worden dat de betreffende groep wordt overgecompenseerd ten opzichte van het direct voorafgaande leeftijdscohort.
- Het verschuiven tussen leeftijdsgroepen moet goed worden onderbouwd (waarom wordt welke leeftijdsgrens gehanteerd?) en zal altijd een schok(je) in de resultaten laten zien.

Om IGV tegemoet te komen in zijn verzoek zullen de sociale partners in het definitieve Transitieplan aan Stap verzoeken om de evenwichtigheid verder te optimaliseren door verschuiving van vermogen van leeftijdscohorten 80- naar 80+. Deze optimalisatie ligt ook binnen het mandaat van Stap (zie concept Transitieplan tabel 4.2 punt 6).

Bijlage 5 - Veronderstellingen bij berekeningen

Algemeen

- Deelnemersbestand: voorziening ultimo 2023 en opbouw/premiekasstroom primo 2024 (IFRSIFF_ES_2023_output.xlsx)
- Doorrekening o.b.v. DNB scenariosets 2024 Q1 (P-set en Q-set)
- Overlevingstafel AG 2022 met de IFF-ervaringssterftefactoren 2022
- Afleiding van de huidige premie om te komen tot de spaarpremie (kosten-neutraliteit)
- Pensioenleeftijd 68 jaar (in huidige regeling wordt 1 jaar extra opgebouwd). Voor de compensatie is pensioenleeftijd 67 jaar gehanteerd.
- Loonaanpassingen: inflatie +2% tot 40 jaar en +0,5% vanaf 40 jaar
- Aanpassing franchise en bovengrens pensioengevend salaris: o.b.v. looninflatie
- Er wordt geen rekeningen gehouden met uitdiensttreding (ontslagkansen)
- Dekkingsgraad ultimo 2023, na aftrek MVEV en OR: 126,47%

Huidige pensioenregeling (FTK)

- Beleggingsbeleid (modellering): 60,2% vastrentend en 39,8% zakelijk waarden
- Renteafdekking: 70%
- Beleid (inhaal)toeslagverlening (modellering):
 - toeslagen alleen bij dekkingsgraden boven 110%, volgens de regels van toekomstbestendigheid, op basis van de prijsinflatie;
 - kortingen kunnen worden gecompenseerd en toeslagen worden ingehaald maximaal 10 jaar na dato bij dekkingsgraden boven het vereist eigen vermogen en boven de dekkingsgraad waar volledig toekomstbestendig kan worden geïndexeerd, volgens de wettelijke regels.
- Kortingsbeleid:
 - na 6 meetmomenten waarop de beleidsdekkingsgraad onder het minimaal vereist vermogen ligt: direct en onvoorwaardelijk;
 - indien uit het herstelplan blijkt dat herstel niet mogelijk is: gespreid over 10 jaar; eerste korting onvoorwaardelijk.

Nieuwe pensioenregeling (Wtp)

- BeleggingsmixWtp:
 - zakelijke waarden tot 53 jaar: 90%
 - lineaire daling vanaf 53 jaar naar 40% op 68 jaar, daarna gelijkblijvend
 - rentematching tot 53 jaar: 0%, lineaire stijging vanaf 53 jaar naar 100% op 68 jaar, daarna gelijkblijvend
- Spreidingstermijn invaren 10 jaar
- Projectierendement voor bepaling uitkering: zuivere risicovrije rentecurve
- Collectieve uitkeringsfase (geen geleidelijke inkoop vóór pensioendatum)
- Spreiding rendementen in uitkeringsfase: 3 jaar, geheugenloos
- Risicodelingsreserve:
 - vullen risicodelingsreserve:
 - start: 1% van totale vermogen + 2,5% van persoonlijk pensioenvermogen gepensioneerd
 - doorlopend: bij pensionering 2,5% van persoonlijk pensioenvermogen
 - uitdelen (kapitaal): vanaf omvang 7,5% (van totale vermogen gepensioneerd)
 - uitdelen (uitkering): daling jaar op jaar uitkering, maximale onttrekking 100% (voor zover mogelijk) met een maximum van 30% in enig jaar

Bijlage 6 – Bandbreedtes en grenzen

De nieuwe pensioenregeling en de transitie zijn door sociale partners als geheel beoordeeld op evenwichtigheid. De hiervoor gehanteerde maatstaven zijn relatieve verandering van pensioenbedragen en de relatieve verandering in netto profijt. Tevens zijn door de sociale partners aanvullend maatstaven gehanteerd voor de realisatie van de transitiedoelstellingen. Dit zijn de kans dat de verwachte gemiddelde uitkering in de nieuwe pensioenregeling hoger is dan de verwachte gemiddelde uitkering in de huidige regeling en de kans dat de uitkering in enig jaar daalt en de omvang van de daling (mediane verwachting).

Aan de maatstaven zijn door de sociale partners grenzen meegegeven, om meer duidelijkheid te geven wanneer de uitkomsten wel of niet acceptabel zijn. Voor de uitkomsten geldt in beginsel hoe hoger (het positieve effect) hoe beter. Aan de relatieve verandering zijn daarom geen bovengrenzen gesteld om de evenwichtigheid over de verschillende generaties te bewaken.

Maatstaf: relatieve verandering verwachte (mediaan) pensioenuitkering inclusief uitkeringsfase (voor actieve deelnemers, slapers, gepensioneerden)

Tabel B.6.1 Bandbreedte relatieve verandering verwachte pensioenuitkering

Leeftijd	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90+
Actieve deelnemers	100%	100%	100%	100%	100%			
Slapers	100%	100%	100%	100%	100%			
Gepensioneerden					100%	100%	100%	100%

- De ondergrens relatieve verandering verwachte pensioenuitkering is voor alle leeftijden en voor alle deelnemersgroepen 100% (100% betekent hier dezelfde uitkering huidig versus nieuw). De motivering bij deze ondergrens is gelegen in het uitgangspunt dat een deelnemer er op het moment van de transitie naar verwachting niet op achteruit mag gaan.

Maatstaf: relatieve verandering slecht weer (5% percentiel) pensioenbedrag inclusief uitkeringsfase (voor actief, slaper, gepensioneerd)

Tabel B.6.2 Bandbreedte relatieve verandering slechtweer pensioenuitkering

Leeftijd	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90+
Actieve deelnemers	-25%	-25%	-25%	-25%	-25%			
Slapers	-45%	-45%	-35%	-30%	-25%			
Gepensioneerden					-10%	-5%	-5%	-5%

- Het nieuwe stelsel kent een meer risicovol beleggingsbeleid, wat in slechtweer slechter uitpakt dan de huidige pensioenregeling. Tegenover de verslechtering in slechtweer staat een forse verbetering in goedweer. Daarnaast zal bij de transitie worden getoetst dat de verbetering in goedweer ten minste zo groot zal zijn als de verslechtering bij slechtweer. Dit vinden de sociale partners namelijk een belangrijk punt om de mogelijke verslechtering bij slechtweer te accepteren.
- Er geldt via de risicodelingsreserve een bescherming voor iedereen vanaf het moment van pensioneren. De verandering in zal daarmee in bijna alle situaties positief zijn. Zekerheidshalve wordt de ondergrens voor verandering in de pensioenuitkering op 5% negatief gesteld.
- Doordat slapers geen toekomstige opbouw hebben is voor hen de volatiliteit op jongere leeftijden (vanwege het leeftijdsafhankelijk risicoprofiel) hoger dan voor oudere slapers. Dit komt terug in de onder- en bovengrenzen.

Tabel B.6.3 Bandbreedte relatieve verandering goedweer pensioenuitkering

Leeftijd	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90+
Actieve deelnemers	-25%	-25%	-25%	-25%	-25%			
Slapers	-45%	-45%	-35%	-30%	-25%			
Gepensioneerden					-10%	-10%	-10%	-10%

Maatstaf: relatieve wijziging van netto profijt (voor actieve deelnemers, slapers, gepensioneerden)

Tabel B.6.4 Bandbreedte relatieve verandering netto profijt

Leeftijd	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90+
Actieve deelnemers	-5% +35%	-5% +25%	-5% +15%	-5% +15%	-5% +20%			
Slapers	-25% +10%	-15% +10%	-15% +10%	-10% +10%	-5% +15%			
Gepensioneerden					0% +20%	0% +20%	0% +20%	0% +20%

- Netto profijt effecten zijn sterk afhankelijk van de economische set en horizon van de deelnemer. De verschillen tussen uitkomsten bij verschillende economische verwachtingen zijn fors. De bandbreedtes zijn daarom redelijk ruim ingestoken.
- De kwantitatieve grenzen voor de verandering in netto-profijt zijn als volgt onderbouwt:
 - voor actieve deelnemers mag de verandering in netto profijt niet lager uitkomen dan 5% negatief. Voor deze groep geldt dat er in de nieuwe regeling geen sprake meer is van herverdelende effecten uit hoofde van premie (premedekkingsgraad tenminste 100%, fiscale maximering pensioenopbouw) en uit hoofde van beleggingsresultaten (fiscale maximering toeslagverlening). De verandering in netto profijt voor actieve deelnemers zal daarmee in bijna alle situaties positief zijn. In geval van een opwaartse rente is er, voor de midden leeftijdscategorie deelnemers, zelfs een positieve verandering in netto profijt. Hierbij dient opgemerkt te worden dat op lange termijn de rente in de scenario'set blijft oplopen. Zekerheidshalve wordt de ondergrens voor verandering netto profijt op 5% negatief gesteld.
 - voor slapers mag de verandering in netto profijt niet lager uitkomen dan 25% negatief. Bij lagere dekkingsgraden bij invaren en/of bij hogere rentes (lagere invaarwaarde) resulteert, met name voor de jongere slapers, een groter negatief netto profijt. Het niet meer profiteren van herverdeling van premiegelden is echter een elementair kenmerk van het nieuwe contract. Voor de jongste groep slapers wordt een ondergrens van 25% negatief geaccepteerd.
 - voor gepensioneerden geldt dat zij tenminste hun uitkering behouden en profiteren van de bescherming die de risicodelingsreserve biedt. Ten opzichte van de huidige regeling worden hun uitkeringen eerder verhoogd. Voor deze groep moet de verandering in netto profijt positief zijn. Voor slapers is, analoog aan de ondergrens van de relatieve verandering van de pensioenuitkering in slechtweer, de bandbreedte voor jonge slapers ruimer dan voor oudere slapers, vooral vanwege het ontbreken van de dempende werking van toekomstige pensioenopbouw en de beperkte(re) herverdelingseffecten. Een negatief netto-profijt niet te voorkomen gegeven de huidige pensioenregeling onder het FTK-stelsel.

Maatstaf: de kans dat de verwachte gemiddelde uitkering in de nieuwe pensioenregeling hoger is dan de verwachte gemiddelde uitkering in de huidige regeling

Bij een percentage hoger dan 50% is de kans op een vooruitgang in termen van reële uitkeringen na de transitie inclusief invaren groter dan de kans op een achteruitgang.

Tabel B.6.5 Ondergrens kans op verbetering

Leeftijd	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90+
Actieven	60%	60%	60%	60%	60%			
Slapers	60%	60%	60%	60%	60%			
Gepensioneerden					60%	60%	60%	60%

Maatstaf: de kans dat de uitkering in enig jaar daalt en de omvang van die daling in de eerste 10 jaar (in het mediane scenario)

De sociale partners stellen als bovengrens een kans op een verlaging 15% en de omvang van een korting op maximaal 10%.

Tabel B.6.6 Ondergrens kans x omvang op een daling (eerste 10 jaar uitkeringsfase; mediane scenario)

Daling uitkering	
Kans	15%
Omvang	10%

Bijlage 7 - Begrippenlijst

In dit transitieplan zijn de volgende begrippen en definities opgenomen.

Actieve (deelnemer)

werknemer die op grond van zijn arbeidsovereenkomst pensioen verwerft/verwerven

Afschaffing doorsneesystematiek

iedere deelnemer krijgt dezelfde pensioenaanspraak toegekend in het huidige systeem, maar de waarde van de aanspraak (voorziening) is leeftijdsafhankelijk. De premie-inleg is voor iedere deelnemer gelijk, maar daarmee is de opbouw versus de premie-inleg leeftijdsafhankelijk. Dit mag niet meer onder de nieuwe regeling.

Arbeidsongeschiktheid

de toestand waarin een deelnemer als rechtstreeks en uitsluitend gevolg van ziekte of ongeval niet in staat is om de werkzaamheden als overeengekomen te verrichten.

Beoordelingskader evenwichtigheid

de totaliteit aan de gemaakte keuzes moet beoordeeld worden op de evenwichtigheid. Een manier om dit te doen is bijvoorbeeld door de voorstellen voor het nieuwe contract en wijze van invaren af te zetten tegen de doelstellingen die men wil realiseren, afgezet tegen het huidige contract en niet invaren. Daarbij kan ook onderscheid gemaakt worden tussen verschillende groepen van belanghebbenden (actieve deelnemers, slapers, gepensioneerden). Elke groep kan verder in leeftijdscohorten worden verdeeld. Zo ontstaat een totaalbeeld van de transitie-effecten.

Collectieve uitkeringsfase

een collectief vermogen belegd tegen een uniform beleggingsbeleid van alle gepensioneerden waarbij iedere deelnemer een gelijke bij- of afschrijving van de resultaten op zijn of haar persoonlijk pensioenvermogen krijgt.

Financieel toetsingskader (FTK)

onderdeel van de Pensioenwet. Hierin zijn de wettelijke financiële eisen aan pensioenfondsen vastgelegd. Het FTK stelt voorwaarden aan de financiële gezondheid van een pensioenfonds en is opgebouwd rond de principes van marktwaardering, risico-gebaseerde financiële eisen en transparantie. In dit transitieplan wordt met het FTK verwezen naar de huidige ("oude") regels.

Flexibele premieregeling

premieovereenkomst met een collectieve uitkeringsfase en een risicodelingsreserve. Hierin staat de premie voor elk jaar vast. De hoogte van de pensioenuitkering is voornamelijk afhankelijk van het aanwezige persoonlijk pensioenvermogen. De hoogte van het persoonlijk pensioenvermogen wijzigt onder andere door de ingeleide premie (in geval van actieve deelnemers) en beleggingsresultaten.

Gepensioneerde

degene voor wie het ouderdomspensioen reeds is ingegaan

Invaardekkingsgraad

de dekkingsgraad die een pensioenfonds of een pensioenkring nodig heeft om te komen tot een verantwoorde, uitlegbare en evenwichtige overstap naar de uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomsten.

Invaren

de interne collectieve waardeoverdracht (ook wel: omzetten) van de huidige pensioenaanspraken en rechten naar persoonlijk pensioenvermogens. Met invaren wordt de omzetting naar de nieuwe regeling bedoeld.

Korten

verminderen van opgebouwde en ingegane pensioenen vanwege de financiële positie van het pensioenfonds of de pensioenkring.

Lifecycle-methodiek

het risico van de beleggingen van het persoonlijk pensioenvermogen wordt afgebouwd naarmate de pensioenleeftijd dichterbij komt.

Maatmens(model)

een fictieve persoon die als vergelijking ("modelpersoon") gebruikt wordt. Een maatmens wordt bijvoorbeeld gebruikt om uitkomsten van rekenmodellen weer te geven.

Middelloonregeling

uitkeringsovereenkomst op basis van het gemiddeld genoten loon. Jaarlijks wordt een aanspraak opgebouwd.

Minimaal vereist eigen vermogen

de absolute ondergrens voor het vermogen van een pensioenfonds of een pensioenkring.

Nabestaande

de (gewezen) partner en/of de kinderen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die op grond van het pensioenreglement aanspraken op pensioen kan doen gelden.

Netto profijt

het verschil tussen de waarde van de te verwachten toekomstige pensioenuitkeringen en de waarde van de toekomstige premie-inleg op basis van een risicovrije scenarioset. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de opgebouwde pensioenaanspraken- en rechten, maar ook naar de in de toekomst op te bouwen pensioenrechten. Het netto profijt is een wettelijk verplicht te hanteren maatstaf bij de evenwichtige belangenafweging voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Operationele reserve (OR)

een reserve voor de dekking van operationele en verzekeringstechnische risico's. Hierbij valt te denken aan kostenrisico's, overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheid.

Partner

1. De man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gehuwd;
2. De man of vrouw die als partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand op grond van artikel 1:80a BW;
3. De ongehuwde man of vrouw, niet zijnde de geregistreerde partner en niet zijnde een bloed- of aanverwant in rechte- of zijlijn, met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde ten minste zes maanden een gezamenlijke huishouding voert en die via een notarieel samenlevingscontract door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde - onder herroeping van een eventuele eerdere begunstiging van partnerpensioen - is aangewezen als begunstigde van het partnerpensioen en:
 - a) die door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde schriftelijk bij het bestuur is aangemeld.
 - b) voor wie bij de aanmelding een bewijs is overlegd, waaruit ten genoegen van het bestuur blijkt dat er door de betrokkenen een notarieel samenlevingscontract is aangegaan, waarbij tevens de aanvangsdatum van de gezamenlijke huishouding is opgenomen.

Pensioengerechtigde

degene voor wie de pensioenuitkering reeds is ingegaan.

Pensioengrondslag

voor de huidige regeling: het pensioengevend inkomen (gemaximeerd op € 22.917, 2024) minus de franchise (€ 17.545, 2024). Onder de nieuwe regeling wordt uitgegaan van het fiscaal maximale pensioengevend inkomen (€ 73.136, 2024) minus de franchise (€ 17.545, 2024).

Pensioen(richt)leeftijd

dit is een pensioenrekenleeftijd en is de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 68 jaar wordt.

Persoonlijk pensioenvermogen

het deel van de marktwaarde van de beleggingen van Pensioenkring IFF dat is toegedeeld aan de individuele deelnemer, gewezen deelnemer, aanspraak- of pensioengerechtigde, inclusief het deel van het collectieve vermogen van Pensioenkring IFF dat op grond van de interne collectieve waardeoverdracht ('invaren') op basis van artikel 150m van de Wtp is toegevoegd.

Premieregeling

bij een premieregeling, ook wel premieovereenkomst genoemd, weet je welke premie werkgever en de deelnemer samen betalen aan de pensioenuitvoerder. Omdat de premie wordt belegd, is de opbrengst niet zeker. Met de opbrengst van de beleggingen bij pensionering een pensioenuitkering aangekocht.

Projectierendement

dit wordt gebruikt bij de omzetting van persoonlijk pensioenvermogen naar pensioenuitkering. Het pensioenfonds stelt het projectierendement vast gegeven de wettelijke vereisten (zoals het aansluiten bij de risicohouding).

Risicodelingsreserve

een collectieve vermogensreserve waarmee in de uitkeringsfase van een flexibele premieregeling financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld.

Scenarioset

Scenarioset is een set van 2.000 of 10.000 economische scenario's met ontwikkelingen op het gebied van rente, inflatie en aandelen. Deze worden gebruikt onder andere voor het aantonen van evenwichtigheid in de transitiefase.

Slaper

een inactieve deelnemer waarvan de pensioenuitkering nog niet is ingegaan. De inactieve deelnemer heeft in het verleden premie betaald aan het pensioenfonds en heeft derhalve recht op een pensioenuitkering vanaf de pensioenrichtleeftijd.

Transitie-effecten

de verwachte impact op de pensioenuitkeringen als gevolg van de transitie. Hierbij wordt de vergelijking gemaakt tussen de verwachte uitkeringen onder de huidige regeling en de nieuwe regeling (inclusief het effect van invaren).

Uitkeringscollectief

het collectief van alle gepensioneerden. Binnen het uitkeringscollectief worden onder andere beleggingsrisico's gedeeld en is de procentuele fluctuatie van de nominale uitkering van alle pensioengerechtigde deelnemers van jaar op jaar gelijk.

Voorziening

oftewel 'voorziening pensioenverplichtingen'. Dit is de actuariële waarde (verdiscontering) van de opgebouwde en pensioenaanspraken en -rechten.